

Årsrapport 2023

Sysselmesteren evakuerte en syk person fra det russiske skipet «Severny Polius» på 86 grader nord i juni 2023. Foto: Mathias Strömqvist/Sysselmesteren på Svalbard.

Innhold

1. Lederens beretning	4
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	8
2.1 Samfunnsoppdrag og hovedprioriteringer	8
2.1.2 Hovedmålene i norsk svalbardpolitikk	8
2.1.3 Overordnede mål og styringsparametere og oppgaver for Sysselmesteren 2023	8
2.2 Organisasjon, personell og eiendomsforvaltning	9
2.2.1 Stillinger	9
2.2.2 Organisasjonskart	10
2.2.3 Helse, miljø og sikkerhet	10
2.2.4 Likestilling og mangfold	10
2.2.5 Utvalgte hovedtall	11
3. Årets aktiviteter og resultater – Godt forvalta polarområder	12
3.1 Virksomhetsmål 1: Trygghet på og rundt Svalbard	12
3.2 Virksomhetsmål 2: Holde ved like Longyearbyen som norsk familiesamfunn	15
3.3 Virksomhetsmål 3: Effektiv og rettssikker forvaltning	19
3.4 Virksomhetsmål 4: Velfungerende politi og påtalemyndighet	23
3.5 Virksomhetsmål 5: God beredskap	26
4. Årets aktiviteter og resultater – Miljø- og kulturminner	28
4.2 Virksomhetsmål 6: Omfanget av villmarkspregede områder på Svalbard skal opprettholdes, og naturmangfoldet skal bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet	28
4.3 Virksomhetsmål 7: De 100 viktigste kulturminnene- og kulturmiljø på Svalbard skal sikres gjennom forutsigbar og langsiktig forvaltning	33
5. Andre oppgaver knyttet til overordnede mål i Svalbardpolitikken	35
5.1 Bistand med eksterne tilsyn	35
5.2 Kommunikasjon	36
5.3 Reiseliv	36
5.4 Opprettholde en robust og effektiv offentlig virksomhet	37
5.5 Kontakt med lokalsamfunn utenfor Longyearbyen	37
5.6 Forvaltning og publikumsrettede oppgaver	38
5.7 Statens øverste representant på Svalbard	39
5.7.1 Bindeledd mellom lokale aktører og sentrale myndigheter	39
5.7.2 Kunnskapsformidling, informasjon og representasjon	39
5.7.3 Svalbard Miljøvernfond	40
6. Styring og kontroll hos Sysselmesteren	41

6.1 Vurdering av utfordringer og muligheter knyttet til samfunnsoppdraget.....	41
6.2 Særskilte rapporteringskrav knyttet til internkontroll	41
6.3 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet	42
7.Fellesføringer og andre krav fra Regjeringen.....	42
7.1 Redusere konsulentbruken	42
7.2 Lærlinger.....	42
8. Vurdering av framtidsutsikter.....	42
9. Årsregnskap 2023.....	477
9.1 Ledelseskommantar årsregnskapet 2023	477
9.2 Prinsippnote årsregnskapet.....	48

1. Lederens beretning

Aktiviteten på Svalbard var på noenlunde samme nivå som i 2022. Det var registrert 3094 bosatte på hele øygruppen 1. januar 2023. Dette er 396 flere personer enn for 10 år siden. I Longyearbyen og Ny-Ålesund økte befolkningen med 190 personer fra 2. halvår 2022 til 2. halvår 2023. I Barentsburg og Pyramiden var antallet bosatte noenlunde stabil, ca. 450 personer. Turistaktiviteten på sjø var på om lag samme nivå som i 2022. Det ble registrert 47.000 cruiseskip-passasjerer og 25.000 ekspedisjonscruise-passasjerer. På land var aktiviteten synkende. Det ble ifølge Visit Svalbard registrert 139.000 gjestedøgn, hvilket er en nedgang på 5,7 % sammenlignet med året før.

Foto: Ragnhild Utne.

Året forløp uten større ulykker eller større hendelser av betydning for liv, helse og naturmiljø. Samtidig har det vært en dødsulykke og flere ulykker eller hendelser som lett kunne fått langt mer alvorlige utfall. I løpet av vintersesongen ble det gjennomført flere redningsaksjoner i felt etter at en eller flere personer ble utsatt for kulde, uvær eller andre naturpåvirkninger. Disse aksjonene var vellykkede. Blant hendelser i løpet av sommeren og høsten kan særlig nevnes ett fartøy som grunnstøtte i Isfjorden med evakuering av passasjerer og mannskap som konsekvens. Ett annet fartøy fikk motorhavari i Woodfjorden nord på Spitsbergen og måtte slepes tilbake til Longyearbyen av Polarsyssel. Sysselmesterens helikopter fløy medio juni helt opp til 86 grader Nord og hentet ut en syk russisk forsker fra det russiske forskningsskipet «Severnoy Polius». Aksjonen var vellykket, og forskeren ble brakt videre til UNN i Tromsø med ambulansefly.

Arbeidet med ivaretagelse av samfunnsikkerhet og beredskap har vært høyt prioritert og meget godt ivarett. Den samlede arbeidsmengde gjorde at vi fikk på plass en hospitantordning med Krisestøtteenheten til Justis- og beredskapsdepartementet gjennom våren og sommeren. Av løpende hendelser kan nevnes overvåking av skredbanevarsling, oppfølging av drikkevannssituasjonen og energisituasjonen i Longyearbyen. Muligheten for medisinsk evakuering med ambulansefly fra Longyearbyen til Tromsø har krevd enkelte oppfølginger. Samlet har det imidlertid ikke oppstått samfunnskritiske hendelser.

SvalbardROS-1 for 2022-2026, som omhandler risiko for atomhendelser, akutt forurensning, ulykker til sjøs, skred, flom og overvann, sterk vind og cyberangrep, er oppdatert og vedlagt denne årsrapport. Med Ros1 som utgangspunkt har Sysselmesteren utarbeidet oppfølgingsplaner, herunder med ansvarsavklaringer, risikoreducerende tiltak og annet planverk, hvilket er av stor samfunnsmessig betydning. Mot slutten av året var også SvalbardROS-2 tilnærmet ferdig. Denne analysen omhandler risiko og sårbarheter knyttet til forsyningsikkerhet og beredskap på Svalbard. Det nærmere innhold er begrenset etter sikkerhetsloven, og vil ikke bli ytterligere omhandlet her. Parallelt med disse oppgavene har Sysselmesteren utviklet planverk for politiets mandat og ansvarsområder.

Sysselmesteren har gjennom året hatt konstruktiv og god dialog med samfunnene, herunder med Longyearbyen lokalstyre, Kings Bay i Ny-Ålesund og Trust Arktikugol i Barentsburg. Antallet fast bosatte i Longyearbyen viser som nevnt en forsiktig økning. Det samme gjelder for antall årsverk og omsetning. Samtidig bidro denne utviklingen til å skape økt press på antallet tilgjengelige boliger og for den samlede tjenesteytingen fra Longyearbyen lokalstyre sin side. Andelen utenlandske statsborgere i Longyearbyen og Ny-Ålesund fortsatte å øke. Pr. første halvår 2023 utgjorde utenlandske statsborgere 37 % av den samlede befolkningen i disse bosetningene.

Ivaretagelse av en effektiv og rettssikker forvaltning har vært godt ivarett gjennom hele året. Dette til tross for at saksmengden og antallet registrerte dokumenter har vært sterkt økende de siste fem årene, dog noe lavere enn toppåret 2022. For eksempel ble det i 2018 opprettet 1.429 nye saker og registrert 10.059 dokumenter. I

2023 var sakstallet på 3.085 samtidig som 19.839 dokumenter ble arkivført og registrert. Dette har medført en betydelig økt arbeidsmengde for alle avdelingene.

Høsten 2021 lanserte sysselmesteren intensjonen om 360-graders fokus på myndighetsutøvelse. Fort det første ligger det i dette en intensjon om å jobbe målrettet og systematisk for å utvikle et klart og tilgjengelig regelverk, for det andre å sørge for høy kvalitet og tilfredsstillende tempo for egen saksbehandling, for det tredje opprettholdelse av høy og risikovurdert tilstedeværelse i felt, kombinert med flere og kvalitetsmessige gode tilsyn og kontroller, og for det fjerde videreutvikle fokus på egen etisk standard. Sysselmesteren har atter en strategi om aktiv, relevant og korrekt bruk av media og SOME.

I løpet av året lyktes vi med målsetning om å gjennomføre høy tilstedeværelse og mange kontroller i felt. Resultatet av dette var at miljøvern- og politiavdelingen initierte "all time high" antall anmeldelser innen kategorien "Miljøkriminalitet". Disse sakene ble deretter raskt og effektivt håndtert i straffesaks- og påtalesporet. Fjoråret viste dermed at satsingen på tilsyn og kontroller så langt har gitt effekter. Ønsket effekt av denne satsingen er imidlertid høyere grad av etterlevelsen av lover og regler fra samfunnets side, hvilket igjen vil gi viktige bidrag til å ta best mulig vare på Svalbards sårbare naturmiljø, herunder flora, fauna og kulturminner.

Når det gjelder personkontroll av reisende til og fra Svalbard, har hele politiavdelingen jobbet med dette gjennom året. I perioden april – september ble avdelingen styrket med to tjenestepersoner, med personkontroll som primæroppdrag. Foruten fysiske kontroller på flyplass, havn eller i felt, er det gjennomført systematiske registerkontroller av passasjerlister. Gjennom året har det vært god samhandling med Politidirektoratet i utviklingen av nødvendige digitale løsninger. Mye er på plass, men en god del gjenstår. Først når alle relevante digitale løsninger er på plass vil Sysselmesteren være i stand til å gjennomføre oppdraget med personkontroll på tilfredsstillende vis. Samhandlingen med Tolletaten har vært utviklende og meget god.

CHC, med sine to flerbruks- og redningshelikopter, leverte meget gode tjenester til Sysselmesteren. I løpet av 2023 ble det fløyet til sammen 777 timer, hvilket fordelte seg på trening, SAR-, politi- og andre oppdrag. Antall flytimer er imidlertid en god del lavere enn det som følger av kontrakten. Tilgjengeligheten på de to maskinene var meget god. Samhandlingen med Sysselmesterens egne ansatte var meget god.

Også Polarsyssel v/foretaket Fafnir leverte meget gode tjenester innen Sysselmesterens transport- og beredskapsoppdrag. Fartøyet var i tjeneste alle årets dager og har herunder gjennomført til sammen 203 seilingsdøgn. Samhandlingen mellom fartøyet, Sysselmesterens egne ansatte og de to helikoptrene har vært meget god.

Arbeidet med ny offentlig anskaffelse av Sysselmesterens tjenestefartøy ble gjennomført i 2023. Etter en omfattende prosess, ble ny kontrakt tildelt Polarsyssel og Fafnir for perioden 1. januar 2026 til 31. desember 2030, med mulighet for en opsjon, 2 + 2 år. Kontrakten ble deretter behandlet og godkjent av Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2024. Sysselmesteren er meget godt tilfreds med at Polarsyssel fortsatt skal seile for oss.

Oppdraget med å utarbeide en sertifiseringsordning for Svalbardguider er i løpende prosess. Sysselmesteren sendte i mars en bestilling til UNIS, hvilket ble besvart i løpet av høsten. Ved årsskiftet forelå gode og godt gjennomarbeidede utkast til «Fagplan, Svalbardguide-sertifisering» og «Digital-modul, Svalbardguide-sertifisering». Arbeidet fortsetter i 2024.

Sysselmesteren er som politimester leder av den lokale redningssentralen på Svalbard. Målsettingen for øvingsaktivitet for 2023 var å gjennomføre flere små interne øvelser; samøvelser med Longyearbyen Røde Kors hjelpekorps og Norske Redningshunder, «table-top» øvelser og en fullskala etablering av evakuert- og pårørende senter (EPS) sammen med Longyearbyen lokalstyre. Dette ble gjennomført som planlagt og gav viktige læringspunkter. Sysselmesteren har videre gjennomført jevnlig varslingsøvelser med nødnummer 113

og i tillegg hatt tett og god dialog med HRS. Årets aktiviteter viser at samarbeidet mellom aktørene fungerer bra, og at redningstjenesten på Svalbard er godt forberedt.

Beredskapsrådet er en godt etablert og velfungerende arena for å samordne arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, både i det forebyggende sporet og ved håndtering av uønskede hendelser og kriser på regionalt nivå. I løpet av året ble det foretatt en gjennomgang av rådets omfang og medlemmer, med den følge at rådet ble noe mindre. Det nye beredskapsrådet trådte i kraft 15. februar 2023. Det er vår vurdering at et noe mindre beredskapsråd, som dessuten er mer lik i formen som fylkesberedskapsrådene på fastlandet, vil bidra til mer effektiv regional samordning. Beredskapsrådet har vært samlet, helt eller delvis, ved flere anledninger. Dette skjedde i forbindelse med skredberedskap i Longyearbyen og ved økt beredskap mot EKOM-bortfall

Syssemesteren har gjennom året jobbet aktivt med å videreutvikle god samhandling med andre offentlige etater. Det har blant annet blitt gjennomført møter med Kystverket, Sjøfartsdirektoratet og Kystvakten. Og, det er liten tvil om at disse etatene, med sine ressurser, oppgaver og kontrollhjemler, har gitt viktige bidrag til å forebygge ulykker, hendelser samt overtredelser av lover og regler. Syssemesteren har gjennomført flere møter med og lagt til rette for flere andre offentlige kontrolletatens viktige oppgaver på Svalbard.

Syssemesteren har også i 2023 jobbet systematisk og målrettet for å beskytte og ivareta Svalbards villmarksområder, dyreliv og kulturminner. Svalbard skal være ett av verdens best forvaltede villmarksområder. De miljømessige ambisjoner er høye, og lover og regler er utviklet for å oppnå disse ambisjonene. Klimaet er i endring og ferdsele og aktiviteter både på sjø og land er høyere enn tidligere. Samlet sett er det grunnlag for å anføre at Syssemesterens ansvar og oppgaver innen miljøvernfeltet er viktigere enn noen gang tidligere.

Syssemesteren har fulgt opp ansvarsområdene innen de gjeldende arealplanområdene på Svalbard, herunder i Longyearbyen, Ny-Ålesund, Barentsburg og Pyramiden. I Barentsburg arbeides det fortsatt med rullering av arealplanen, hvilket må sees i sammenheng med de planansvarliges ønsker om økt og ny byggeaktivitet. Trust Arktikugol har sendt en rekke meldinger og søknader som omhandler Barentsburg og Pyramiden planområde. Disse er fulgt opp.

Oppdragene med å utvikle en samlet strategi for forvaltning av høstbare arter på Svalbard er påbegynt, men ble ikke helt ferdig innen årets slutt. Syssemesteren har også deltatt i og gitt innspill til revidering av høstingsregelverket, og hvor Miljødirektoratet har ledet arbeidet. Oppdraget rundt vern av nedre Adventdalen fortsatte i 2023. Høring av verneforslag ble sendt ut og det kom flere innspill til høringen. Disse innspillene er vurdert, og en samlet tilrådning er sendt til Miljødirektoratet.

Arbeidet med opprydding etter kulldriften i Svea er også fulgt opp. Det ble i september gjennomført en sluttbefaring hvor daværende Klima- og miljøvernminister Espen Bart Eide deltok. Det var en vellykket markering med stort fokus på godt samarbeid mellom forvaltning og SNSK. Prosjektet ble ferdigstilt før tiden og under budsjettert kostnad. Endelig ferdigstillelse og overlevering av hele prosjektet, herunder med sluttrapport fra SNSK, er planlagt høsten 2024.

SNSK har også utarbeidet en avslutningsplan for opprydding eller kulldrifta i Gruve 7 som ble oversendt Syssemesteren i begynnelsen av november. Dette arbeidet er i prosess.

På Svalbard er de lokale kildene til forurensning i hovedsak knyttet til bosetningene med både aktive kilder (f.eks. virksomheter med utslipp) og gamle kilder som grunnforurensning knyttet til tidligere virksomhet eller langtransportert forurensning. Klimaendringer har økt risikoen for spredning av miljøgifter. Miljøforvaltningen på Svalbard må tilpasses et klima i endring, og Syssemesteren har derfor hatt stort fokus på dette arbeidet.

De siste årene har det vært økt fokus på PFAS-forurensning av miljøet. Oppryddingen av PFAS-forurensning på det nedlagte brannøvingsfeltet i Longyearbyen samt PFAS-forurensningen i grunnen og i vannmiljøet i Ny-Ålesund er godt i gang og følges opp. Som oppfølging av flere gjennomførte forurensningstilsyn er Syssemesteren i gang med å revidere flere tillatelser til forurensende aktiviteter.

Arbeidet med revisjon av kulturminneplanen er godt i gang og forventes avsluttet i 2024. Den reviderte kulturminneplanen skal være et strategisk dokument og slik danne grunnlag for gode prioriteringer.

Syssemesteren eier og forvalter store mengder utstyr. Utstyr knyttet til drift av egen organisasjon samt utstyr og materiell som Syssemesteren benytter i beredskapsøyemed. Maskinparken ivaretas på en tilfredsstillende vis. Øvrig materiell (lettere utstyr) anskaffes hovedsakelig gjennom statens innkjøpsordninger. Syssemesteren har fram til nå satt av få ressurser knyttet til forvaltning og vedlikehold av dette utstyret. Utstyret er til dels kostbart og helt nødvendig for å utøve de tjenester som Syssemesteren er pålagt. Tilfredsstillende og kostnadseffektiv ivaretagelse av materiellet er derfor gitt prioritet. Fra 2024 har Syssemesteren, innenfor eget budsjett, opprettet en ny stiling med ansvar for materiell og innkjøpsavtaler mv.

Når det til slutt gjelder Syssemesterens interne ledelse, organisering og prosesser, jobbet en samlet ledergruppe aktivt og systematisk gjennom hele første halvår av 2023. Miljøvernssjefen og administrasjonssjefen varslet tidlig at de ønsket å tre av i løpet av sommeren, begge grunnet andre jobbtilbud på fastlandet. Etter at assisterende syssemester i mai valgte å avslutte sitt åremål, bestod ledergruppen gjennom sommeren og høsten av to faste medlemmer og tre stedfortredere eller midlertidige ansatte. Ny administrasjonssjef og assisterende syssemester kom på plass tidlig i september. Ny miljøvernssjef tiltrådte i november.

Til tross for tap av kontinuitet i ledergruppen, har oppdrag i syssemesterens tildelingsbrev for 2023, arbeidet med løpende oppdrag samt andre små og store gjøremål blitt løst på en tilfredsstillende måte.

I 2023 disponerte Syssemesteren til sammen kr. 350.828.969. Tildelingen var som tidligere delt mellom kapittel for drift, transporttjeneste og kulturminnevern. Det er i tillegg gitt merinntektsfullmakt på de samme kapitell. Ved årets slutt viste regnskapet en samlet mindretgift på kr 22.337.292 og samlet merinntekt på kr. 4.893.080. Enkelthetene til dette kommer frem under redegjørelsen for årets regnskap.

Kort oppsummert var 2023 et hektisk, men samtidig spennende, innholdsrikt og utviklende år for Syssemesteren på Svalbard.

Longyearbyen, 19. februar 2023

Lars Fause
syssemester

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Årsrapporten er utarbeidet på bakgrunn av tildelingsbrev for 2023 og følger DFØ sin veileder for årsrapportering og tildelingsbrevets kap. 7.

2.1 Samfunnsoppdrag og hovedprioriteringer

Syssemesteren er regjeringens øverste representant på Svalbard og har funksjon som Statsforvalter og Politimester. I tillegg er Sysselmesteren Notarius Publicus. Dette følger av Svalbardloven. Sysselmesteren er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. I saker der Sysselmesteren utøver myndighet etter delagasjon fra andre departementer, er Sysselmesteren likevel underlagt vedkommende departement på disse fagområdene.

Syssemesteren forvalter norsk svalbardpolitikk og ivaretar Norges rettigheter og plikter etter Svalbardtraktaten.

Syssemesteren har følgende kjerneoppgaver:

- Politi- og påtalemyndighet
- Redning og beredskap
- Miljøvern
- Tilsyn
- Administrative/publikumsrettede forvaltningsoppgaver
- Premissleverandør for sentrale myndigheter i utvikling av svalbardpolitikken

2.1.2 Hovedmålene i norsk svalbardpolitikk

Regjeringens hovedmål i norsk svalbardpolitikk er:

- En konsekvent og fast håndhevelse av norsk suverenitet over øygruppen
- En korrekt overholdelse av Svalbardtraktaten og kontroll med at traktaten blir etterlevd
- Bevaring av ro og stabilitet i området
- Bevaring av områdets særegne villmarksnatur
- Opprettholdelse av norske samfunn på øygruppen

2.1.3 Overordnede mål og styringsparametere og oppgaver for Sysselmesteren 2023

Hovedmålene i svalbardpolitikken ligger i Svalbardmeldingen; Meld. St. 32 (2015-2016) Svalbard. Hovedprioriteringene har, som tidligere år, vært oppfølging av disse samt oppfølging av mål og styringsparametere gitt i tildelingsbrevet fra Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljøverndepartementet.

Syssemesteren skal særlig bidra til å nå følgende sektormål på Justis- og beredskapsdepartementets område i 2023:

- Godt forvaltede polarområder.
- Rettssikkerhet.
- Trygghet i samfunnet.
- Lav kriminalitet.

Klima- og miljøverndepartementet har følgende nasjonale mål tilknyttet polarområdene:

- Omfanget av villmarksprega område på Svalbard skal opprettholdes, og naturmangfoldet skal bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet.
- De 100 viktigste kulturminnene og kulturmiljøene på Svalbard skal sikres gjennom en forutsigbar og langsiktig forvaltning.

I tillegg til tildelingsbrevet har Sysselmesteren mottatt 3 supplerende tildelingsbrev med ulike oppdrag i løpet av 2023.

2.2 Organisasjon, personell og eiendomsforvaltning

Sysselmesteren er organisert i tre avdelinger og en stabsenhet som vist nedenfor. Sysselmesterens bygninger er leieobjekter med Statsbygg som utleier.

2.2.1 Stillinger

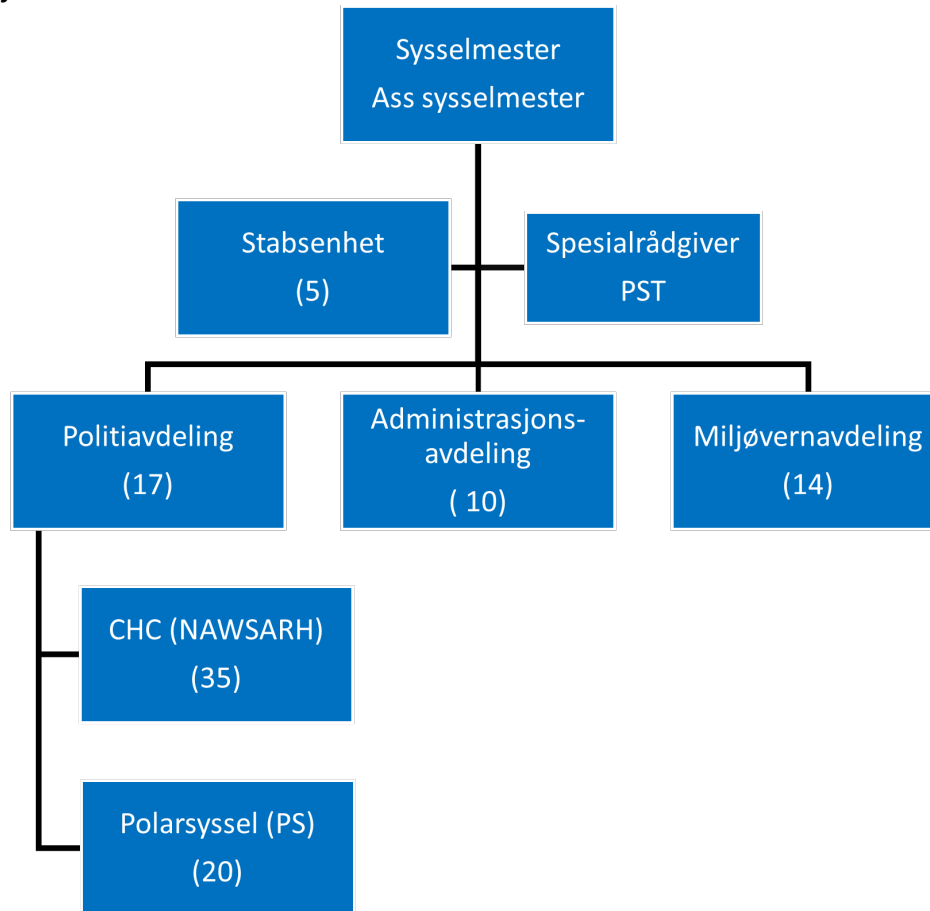
I 2023 har ledelsen bestått av:

- Sysselmester Lars Fause
- Assisterende sysselmester Sølvi Elvedahl, Katharina Rise fra 1. september 2023
- Sysselmesteroverbetjent Stein Olav Bredli
- Miljøvernssjef Kristin Heggelund, Bente Rønning fra 23. oktober 2024
- Administrasjonssjef Hege Walør Fagertun, Bjørg Helene Holen fra 1. september 2023

Sysselmesterens ledergruppe oktober 2023: f.v. administrasjonssjef Bjørg Holen, assisterende sysselmester Katharina Rise, sysselmester Lars Fause, sysselmesteroverbetjent Stein Olav Bredli og miljøvernssjef Bente Rønning. Foto: Ragnhild Utne.

2.2.2 Organisasjonskart

Sysselmesteren hadde ved utgangen av 2023 49 åremålsansatte, 21 midlertidig ansatte, en på utlånsavtale og en hospitant. De midlertidig ansatte var knyttet til ulike kort- og langtidsengasjementer, som for eksempel sommervikarer i de ulike avdelingene, grensekontroll og feltinspektører.

2.2.3 Helse, miljø og sikkerhet

Sykefraværet var 2.8 % i 2023. Dette er noe høyere enn det man historisk har hatt hos Sysselmesteren og skyldes langvarige fravær hos enkeltansatte med kjent årsak. Det er ikke meldt om noe arbeidsrelatert fravær.

Sysselmesteren har videreført sitt samarbeid med Hemis som leverandør av bedriftshelsetjenester i 2023. Det er gjennomført målrettede helseundersøkelser, det er satt i gang arbeid med å utarbeide stoffkartotek samt at det er gjennomført en gjennomgang av lysforhold på kontorer. Bedriftshelsetjenesten deltar på alle AMU møter, de tilbyr også 40-timers kurset for nye ledere og andre hvor dette er lovpålagt.

Sysselmesteren har siden 2022 hatt HMS og HR håndbok levert fra Simployer. Integreert i dette er det også en avviksmul som nå brukes aktivt. Det er særlig mye avvik knyttet til administrasjonsbygget. Det er derfor innført månedlige møter med Statsbygg som byggeier for å ivareta de løpende HMS utfordringene knyttet til bygget.

Alle ansatte har tilbud om fri til trening én time pr. uke i arbeidstiden. Det er gjennomført intern sikkerhetsopplæring for nyansatte i samsvar med interne instruksjoner.

2.2.4 Ligestilling og mangfold

Det var 25 kvinner og 24 menn med en alderssammensetning fra 30-66 år i 2023. Kvinneandelen i ledergruppen er 60 %.

2.2.5 Utvalgte hovedtall

Volumtall fra virksomheten	2019	2020	2021	2022	2023
Offisielle besøk og orienteringer	64	26	22	38	76
Utstedte alkoholkort	3225	2890	2731	3419	3152
Loggførte politioppdrag	758	621	686	881	997
Straffesaker	115	91	128	176	226
Redningsoppdrag	59	24	32	70	86
Saksomfang/nye saker	1340	1194	1820	4916	3085
Våpensøknader erverv/ låneløyver	364	466	990	1903	1674
Oppbevaringskontroller våpen					91
Tilbakekall av våpenløyve					12
Utstedte visum, opphold og statsborgersaker	348	383	374	365	358
Utstedte pass	260	193	109	335	299
Utstedte ID-kort		37	97	236	191
Nøkkeltall (hele tusen kr)	2019	2020	2021	2022	2023
Samlet budsjett-tildeling iht. tildelingsbrev	287 699	309 106	316 645	333 695	350 829
<u>Forbruk iht. regnskap:</u>					
Drift	70 568	72 063	81 446	85 674	91 516
Transporttjeneste (helikopter og båt)	208 526	221 881	308 227	233 576	236 392
Kulturminnetiltak	2 911	2 585	2 096	2 310	2191
Årsverk åremålsstillinger	45	45	46	49	49

3. Årets aktiviteter og resultater: Godt forvalta polarområder

3.1 Virksomhetsmål 1: Trygghet på og rundt Svalbard

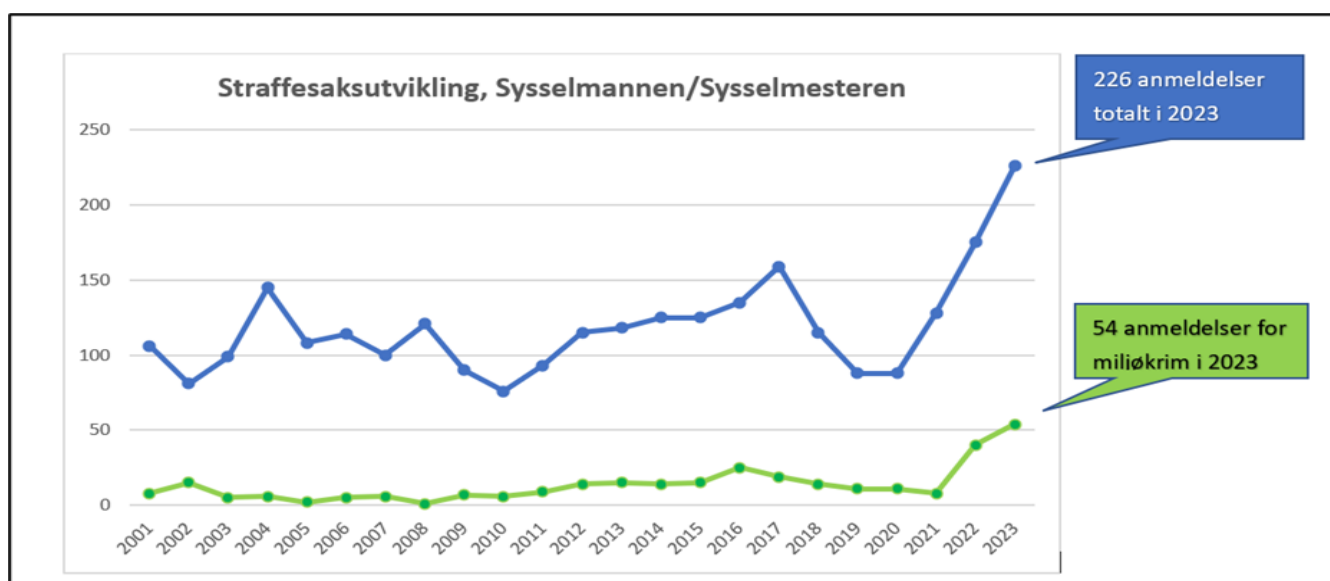
Styringsparameter (SP) 1: Utvikling i kriminalitet

Aktiviteten på Svalbard var på om lag samme nivå som i 2022. Ved inngangen til 2023 var det registrert 3094 bosatte på hele øygruppen, hvilket er 396 flere personer enn for 10 år siden. I Longyearbyen og Ny-Ålesund økte befolkningen med 190 personer fra 2. halvår 2022 til 2. halvår 2023. I Barentsburg og Pyramiden var antallet bosatte noenlunde stabil. Rundt 450 personer. Turistaktiviteten på sjø var på om lag samme nivå som i 2022. Det ble registrert 47.000 cruiseskip-passasjerer og 25.000 ekspedisjonscruise-passasjerer. På land var aktiviteten synkende. Det ble ifølge Visit Svalbard registrert 139.000 gjestedøgn, hvilket er en nedgang på 5,7 % sammenlignet med året før.

Syssemesteren fant ikke rom for å ansette et eget vinterfeltlag på grunn av forventningene til budsjettet for 2023. Tilsyn- og kontrollaktiviteten gjennom vintersesongen ble imidlertid ivaretatt av patruljer satt opp av åremålsansatte, politi eller politi sammen med ansatte fra miljøvern avdelingen med begrenset politimyndighet. Gjennom sommersesongen ble tilsyn- og kontrollaktiviteten gjennomført med tre feltlag (miljøvern og politi), ved bruk av patruljer på land og sjø med åremålsansatte samt gjennom egen toktvirksomheten ved bruk av Polarsyssele. Tilsyns- og kontrollaktiviteten vurderes som høy, og er en del av syssemesterens langsiktige satsing (fokus på 360 graders myndighetsutøvelse, som ble iverksatt fra og med høsten 2021).

Antallet straffesaker økte ifølge STRASAK JUS066 fra 175 saker i 2022 til 226 saker i 2023, hvilket tilsvarer en økning på 29 %. Av dette kan særskilt trekkes fram at antallet anmeldelser for overtredelser av svalbardmiljøvernloven økte fra 40 saker i 2022 til 54 saker i 2023, tilsvarende en økning på 35 %. Det er liten tvil om at økningen innen miljøkrimfeltet skyldes økt satsning på tilsyn og kontroller i felt, se figuren under. Vårt hovedfokus er fremdeles å forbygge kriminalitet. Det er fremdeles gode grunner til å tro at høy kontrollaktivitet, sammen med effektiv og kvalitetsmessig god straffesakshåndtering, på sikt vil føre til at antallet anmeldelser går ned.

Figur 1: Straffesaksutviklingen på Svalbard (2001-2023)

Når det gjelder de øvrige kategorier kriminalitet, kan det trekkes fram at kategorien «annen» økte fra 37 saker i 2022 til 74 saker i 2023, tilsvarende en økning på 37 %. I denne kategorien ligger blant annet overtredelser av

luftfartsloven, hvilket økte med 19 saker. I det alt vesentlige skyldtes dette ulovlig droneflyvning nærmere enn 5 km fra Svalbard lufthavn. Her kan det trekkes frem effektiv og god samhandling mellom Avinor ved Svalbard lufthavn og patruljestyrken. I kategorien «annen» ligger også overtredelser av våpenlovgivningen, hvilket økte med 4 saker. For de øvrige kategorier foreligger kun mindre tallmessige endringer, se figuren under.

Figur 2: JUS066, Sysselmesteren på Svalbard, desember 2023.

	I Fjor	I År	Diff	Diff %
Økonomi	5	10	5	100,0 %
Vinning	24	29	5	20,8 %
Vold	11	10	-1	-9,1 %
Seksuallovbrudd	7	4	-3	-42,9 %
Narkotika	6	4	-2	-33,3 %
Skadeverk	5	9	4	80,0 %
Miljø	40	54	14	35,0 %
Arbeidsmiljø	2		-2	-100,0 %
Trafikk	26	21	-5	-19,2 %
Annen	37	74	37	100,0 %
Undersøkelsessaker	12	11	-1	-8,3 %
Totalt for	175	226	51	29,1 %

SP 2: Utvikling andre alvorlige hendelser

Den medisinske evakueringen fra skipet «Severny Polius», som lå i isen nær Nordpolen, er det mest unike redningsoppdraget i 2023. Det var 6. juni at en russisk statsborger om bord hadde behov for helsehjelp. Redningshelikopteret på Svalbard har aldri fløyet så langt nord før. På grunn av den lange distansen var helikopteret avhengig av å fylle drivstoff flere ganger underveis, bl.a. om bord på skipet. Oppdraget var vellykket, men gitt avstanden fra Longyearbyen til skipet, var det helt i ytterkant av helikopterets kapasitet/rekkevidde. Videre nevnes to redningsoppdrag spesielt. En skiløper fikk problemer på grunn av dårlig vær på Raboutbreen. Personen oppholdt seg i telt i flere dager og ble våt og nedkjølt. Værforholdene gjorde uthenting krevende, men personen ble hentet ut i god behold i et værvindu 11. mars. Videre nevnes ulykken hvor en skuterfører omkom på vei til Barentsburg 15. mars. Personen var del av et turfølge med guide.

Turistbåten MS Isbjørn 2, med elleve passasjerer og et mannskap på fire, grunnstøtte i Borebukta i Isfjorden 22. mai. Det ble igangsatt en redningsaksjon og alle om bord ble hentet ut med helikopter. Hendelsen førte ikke til personskader eller miljøkonsekvenser. Sysselmesteren, Kystverket, Kystvakten, depotstryken og Longyearbyen lokalstyre (LL) var involvert i håndteringen av hendelsen. Den samme båten gikk på grunn på samme sted i 2022. Videre nevnes motorhavariet på MV Vikingfjord, en ekspedisjonscruisebåt med kapasitet til 12 passasjerer. Motoren havarerte i Woodfjorden nord på Spitsbergen den 24. september. Polarsyssel bistod med å slepe fartøyet til Longyearbyen. Disse hendelsene fikk ingen konsekvenser for liv og helse eller miljø, men viser allikevel risikoen som knytter seg til maritim aktivitet i farvannene på Svalbard.

I perioden 4. august til 9. august var det en uønsket hendelse i drikkevannsforsyningen i Longyearbyen, som førte til kokevarsel for hele byens befolkning. Sysselmesteren tok initiativ til å gjennomføre en evaluering av hendelsen. I kjølvannet av evalueringen ble det også utarbeidet en oppfølgingsplan med tiltak.

I 2023 var det flere strømbrudd i Longyearbyen. Blant annet var det en feil på høyspentanlegget onsdag 29. mars som gjorde at strømmen kom og gikk over flere timer. Sysselmesteren satte stab og etablerte tett dialog

med Longyearbyen lokalstyre (LL) for å følge opp hendelsen. Videre var det en uønsket hendelse i energiforsyningen 23. desember, hvor en motor havarerte på reservekraftverk øst. Hendelsen førte til oljelekkasje, men gav ingen miljøkonsekvenser for omgivelsene. Hendelsen førte heller ikke til bortfall av strøm i Longyearbyen. Sysselmesteren har fulgt opp denne hendelsen i statsforvaltersporet i tråd med sentral instruks.

Sysselmesteren evakuerte en syk person fra det russiske skipet «Severny Polius» på 86 grader nord i juni 2023. Foto: Mathias Strömqvist/Sysselmesteren på Svalbard.

Oppdrag 1.1.: Utarbeide utkast til forskrift om sertifiseringsordning for Svalbard-guider

Sertifisering av Svalbardguider har sin forankring i Regjeringens arbeid med å sikre en forsvarlig utvikling i reiselivet på Svalbard og styrke rammevilkårene for en seriøs næring, samt dempe belastningen på det sårbare naturmiljøet på øygruppen. Sysselmesteren gav Universitetscenteret på Svalbard (UNIS) i oppgave å utarbeide læringsmålene for en sertifiseringsordning for Svalbard-guider med kurs- og kompetansekrav for guideopplæringen. Sysselmesteren har mottatt utkast til fagplan som angir forslag til det faglige innholdet i sertifiseringsordningen, og et utkast til e-læringsmodul som begge er utarbeidet av UNIS. Sysselmesteren vil forelegge disse utkastene til arbeidsgruppen som ble nedsatt og følge opp oppdraget som også står i tildelingsbrevet 2024.

Rapporteringskrav 1.1: Status oppfølging av risiko- og sårbarhetsanalyse

I desember 2023 ferdigstilte Sysselmesteren en risiko- og sårbarhetsanalyse om forsyningssikkerhet og -beredskap på Svalbard. Analysen er gradert etter sikkerhetsloven. Både aktører i beredskapsrådet og i

lokalsamfunnene har bidratt med kunnskap og vurderinger i analysearbeidet. Sysselmesteren har gjennomført en rekke møter og befaringer i de fleste lokalsamfunnene som del av dette arbeidet. Analysen inneholder beskrivelser og vurderinger av risiko og sårbarhet knyttet til forsyningsikkerhet og -beredskap, samt en rekke forslag til risikoreducerende tiltak i kritiske samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur på øygruppen. Parallelt med analysearbeidet har Sysselmesteren utarbeidet og videreutviklet beredskapsplanverket, jf. omtale under virksomhetsmål 5. Beredskapsplanleggingen er basert på funn og resultater fra både den ugraderte ROS-analysen, som ble offentliggjort i 2022, og den graderte ROS-analysen, som altså ble ferdig i 2023.

I 2023 har Sysselmesteren hatt spesiell oppmerksomhet på drikkevannsforsyning. Sysselmesteren har bl.a. bistått Mattilsynet i deres oppdrag med å utarbeide forslag til regelverksendring og høringsnotat som gjelder drikkevannsforskriften på Svalbard. Vi har bidratt med relativt omfattende innspill og vurderinger. Sysselmesteren anser dette arbeidet som veldig viktig for å trygge og sikre drikkevannsforsyningen som kritisk samfunnsfunksjon på Svalbard. Sysselmesteren har også gjennomført evaluering og tett oppfølging av LL etter den uønskede hendelsen i drikkevannsforsyningen i Longyearbyen.

I SvalbardROS er det pekt på behov for trening og øving innenfor flere risikoområder. Ett av behovene som er pekt på i flere av risikoområdene er trening og øving på etablering av evakuert- og pårørendesenter. Sysselmesteren og LL gjennomførte en slik trening 16. november 2023.

I analysen ble det også pekt på behovet for et system for opplæring, trening og gjennomføring av målinger av radioaktivitet. I 2023 ble det etablert en rutine og et system for jevnlig målinger med Sysselmesteren sine ressurser. Måleresultatene rapporteres direkte til Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet.

Rapporteringskrav 1.2: Oppfølging av sikkerhetsloven

Sysselmesteren på Svalbard er underlagt Lov om nasjonal sikkerhet(sikkerhetsloven). Sikkerhetsarbeidet er en kontinuerlig prosess som medfører sikkerhetsklarering av nødvendig personell, utarbeidelse av objektplaner for skjermingsverdige objekter og intern opplæring i egensikkerhet.

Sysselmesteren bistår også Lokalstyret i Longyearbyen med sikkerhetsklarering og autorisasjon for personell med nødvendig behov.

3.2 Virksomhetsmål 2: Opprettholde Longyearbyen som norsk familiesamfunn

Longyearbyen fremstår fortsatt som et velfungerende lokalsamfunn som er et attraktivt bosted både for nordmenn og utenlandske statsborgere. Samfunnet har et velfungerende tjenestetilbud innen skole- og oppvekstsektoren, helsevesen, annen offentlig tjenesteyting, idrett og kultur, varehandel og restaurant- og uteliv. Longyearbyen har også mange attraktive arbeidsplasser både innen offentlig forvaltning og privat næring og som trekker til seg relevante og kompetente arbeidstakere.

Styringsparameter (SP) 1: Vurdering av utvikling i befolkningstall (demografisk)

SSBs statistikk om samfunnsforhold på Svalbard publisert 23.oktober 2023, viser at det 1. januar 2023 var registrert 3 094 personer bosatt på Svalbard, som er en økning på 396 personer på 10 år. Det bor 2 542 personer i Longyearbyen, 54 personer i Ny-Ålesund, 488 personer i Barentsburg og Pyramiden og 10 personer i Hornsund. Det vil si at 82 prosent av befolkningen nå bor i Longyearbyen.

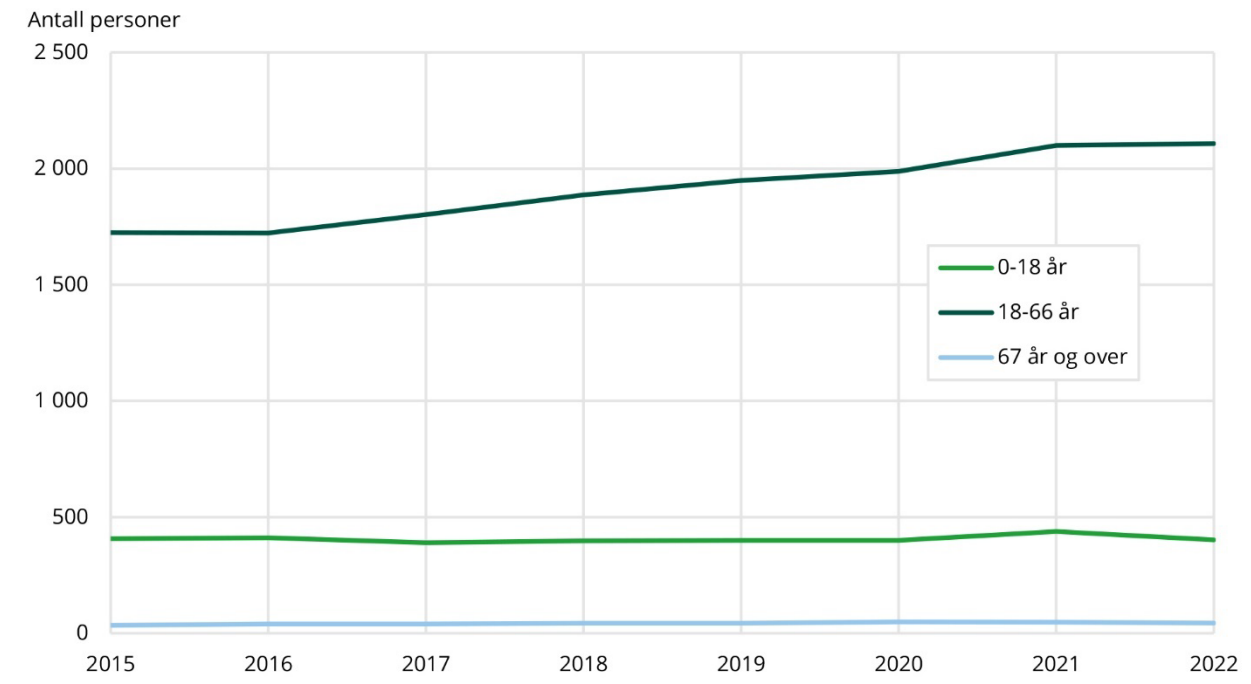
Figur 3: Befolkningsutvikling i Longyearbyen etter aldersgruppe 2015-2022 (SSB)

Rapporter 2023/36

Samfunnsforhold på Svalbard

1.3. Befolkning etter alder

Figur 1.3 Befolkningsutvikling i Longyearbyen etter aldersgrupper. Antall. 2015-2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

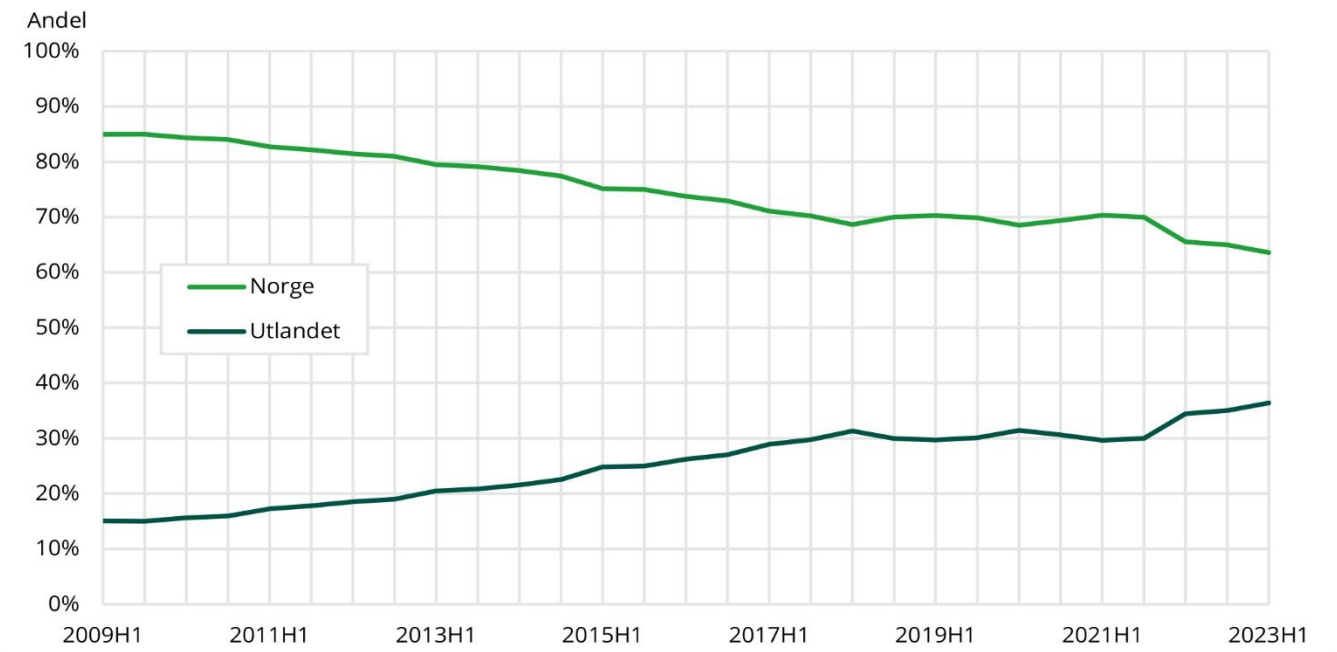
Ifølge SSBs statistikk er alderssammensetningen på Svalbard ulik fastlandet. Befolkningen er i større grad konsentrert rundt personer i arbeidsfør alder, mens barn og eldre er underrepresentert sammenlignet med fastlandet. Dette henger sammen med at det ikke er livsløpssamfunn på Svalbard.

Siden 2015 har befolkningen vokst med nær 18 %. Mens befolkningsgruppene i Longyearbyen 0-18 år og 67+ har hatt en flat utvikling, har det ifølge SSB sin statistikk blitt flere mellom 18 og 66 år. All vekst i befolkningen i perioden 2015-2022 har kommet i den yrkesaktive delen av befolkningen.

Figur 4: Innbyggere i Longyearbyen og Ny-Ålesund etter statsborgerskap (SSB)

Figur 1.5 Innbyggere i Longyearbyen og Ny-Ålesund etter statsborgerskap. Folketall ved utgangen av halvåret. 1. halvår 2009 til 1.halvår 2023

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Vel 63 % av innbyggerne i Longyearbyen og Ny-Ålesund har norsk statsborgerskap. I 2009 var andelen 85 %. Tendensen er at en stadig større del av befolkningen har utenlandsk statsborgerskap, se figur 1.5. Antallet med norsk statsborgerskap falt fra 1 818 personer 1. halvår 2009 til 1651 personer i 1. halvår 2023. Antallet med utenlandsk statsborgerskap har i samme periode økt fra 322 til 945 personer.

I perioden etter 2016 har det blitt færre med annen nordisk bakgrunn i Longyearbyen og Ny-Ålesund. Andelen har falt fra 10 % til 5,5 % av innbyggerne. Det er særlig gruppen ikke-nordiske vesteuropeere som har økt siden 2019, fra 5,7 til 9,6 % av befolkningen, og dette er nå blitt den viktigste ikke-norske gruppen. Det har også blitt flere østeuropeere. Gruppen med statsborgerskap fra afrikanske og asiatiske land er stadig en viktig del av befolkningsgrunnlaget på Svalbard, selv om den relative betydningen har avtatt siden 2019. Det er flest filippinere og thailendere i denne gruppen. Tall for alder etter statsborgerskap viser at det er blitt vel 25 % færre barn med norsk statsborgerskap på Svalbard fra 2016 til 2022. Barnetallene i alle andre grupper statsborgere er for små til å omtales i detalj, men overordnet er tendensen at andelen barn med ikke-norsk statsborgerskap er blitt større.

SP 2: Vurdering av utvikling i næringsvirksomheten

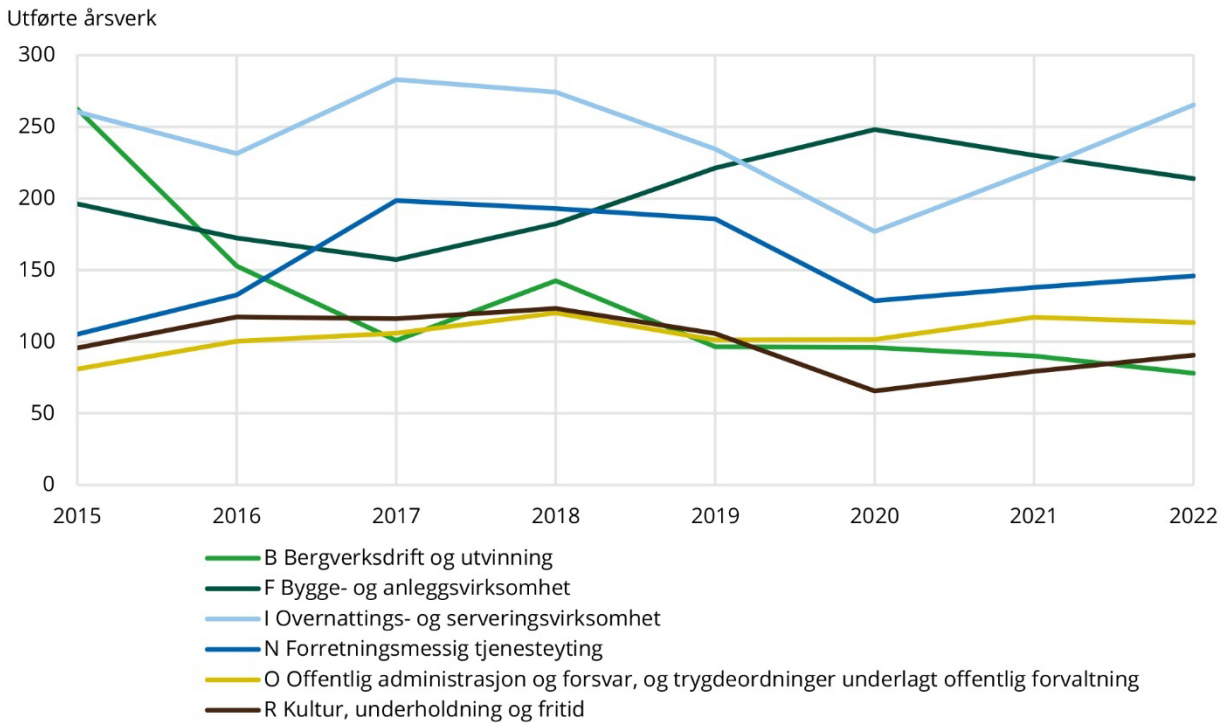
Det vises også her til SSB sin rapport om samfunnsforhold på Svalbard, utgitt 20. oktober 2023. Kort oppsummert så har økonomien på Svalbard de siste tiårene vært preget av at kulldriften fases ut, mens andre næringer kommer til.

Figur 5 og 6: Antall årsverk og antall sysselsatte, utvalgte næringer 2015-2022 (SSB)

Rapporter 2023/36

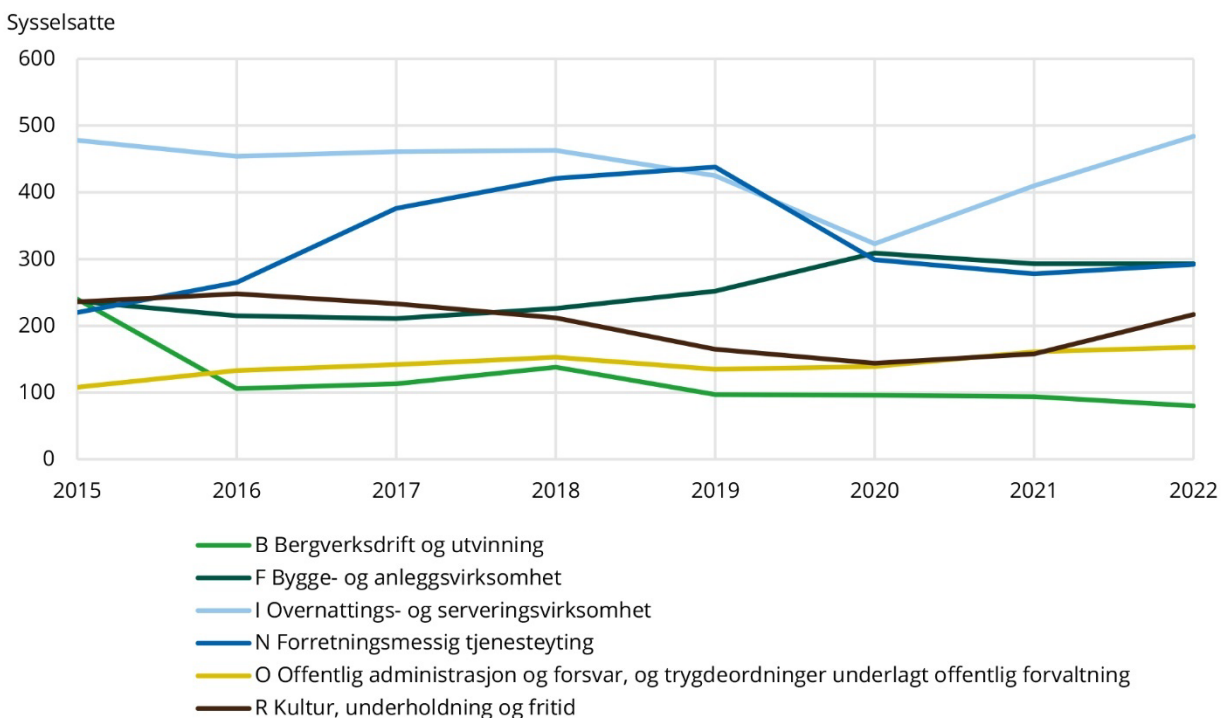
Samfunnsforhold på Svalbard

Figur 2.4 Antall årsverk, utvalgte næringer. 2015–2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 2.5 Antall sysselsatte, utvalgte næringer. 2015–2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

SSBs statistikk viser at antall sysselsatte i bergverksdriften gikk ned med 330 personer mellom 2008 og 2022. Det samlede antall sysselsatte for Svalbard har likevel gått opp. Overnattings- og serveringsvirksomheten har hatt

en stor økning, og var i 2022 næringen som sysselsatte flest fulgt av bygg og anlegg og forretningsmessig tjenesteyting. Turisme og reiseliv har lenge vært et viktig grunnlag for næringsvirksomhet på Svalbard. Både SAS og Norwegian har ruteflygninger til Longyearbyen lufthavn, noe som har gjort øygruppen til et tilgjengelig reisemål.

SP 2.3: Status skredvarsling og skredovervåking i Longyearbyen og evt. tiltak som er satt i verk av Sysselmesteren

Det vurderes at den samlede beredskapen mot skred fungerte godt i 2023. I starten av sesongen ble planverket for skredbanevarsel oppdatert og koordinert mot LL, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Norges Geotekniske Institutt (NGI), jf. bl.a. funn i SvalbardROS. Sysselmesteren gjennomførte den årlige skredøvelsen med Longyearbyen Røde Kors Hjelpekorps og andre lokale samvirkeaktører 18. februar. Sysselmesteren deltok også i en diskusjonsøvelse i regi av NVE 8. februar.

Gjennom skredsesongen ble det besluttet og gjennomført evakuering ved ett tilfelle. Mandag 6. februar besluttet Sysselmesteren å evakuere bygningene på oversiden av veien i Nybyen på grunn av skredfaren. Totalt 22 personer ble evakuert. Evakueringen ble opphevet tirsdag 7. februar. Beslutningene ble tatt på grunnlag av skredfaglige råd fra NGI og NVE. LL deltok i vurderingsmøtene og bisto i den praktiske gjennomføringen av evakueringen. Det var totalt fire tilfeller med middels treffsannsynlighet for skred (gult nivå) i Longyearbyen gjennom sesongen. I perioden februar til april var det flere skredfasesituasjoner som medførte at Sysselmesteren besluttet ferdselsforbud i risikoutsatte områder. Skredvarslingen ble formelt avsluttet 26. mai. Skredsesongen ble evaluert 29. september sammen med LL, NVE, NGI og Universitetscenteret på Svalbard (UNIS).

3.3 Virksomhetsmål 3: Effektiv og rettsikker forvaltning

Sysselmesteren har jobbet godt med og deltatt aktivt i arbeidet med ny kontrakt for tjenestefartøy som ble slutført i 2023. CHC overtok som operatør for Sysselmesteren sin helikoptertjeneste 1. april 2022. Samarbeidet mellom CHC og Sysselmesteren har siden oppstart av kontrakten fungert svært godt.

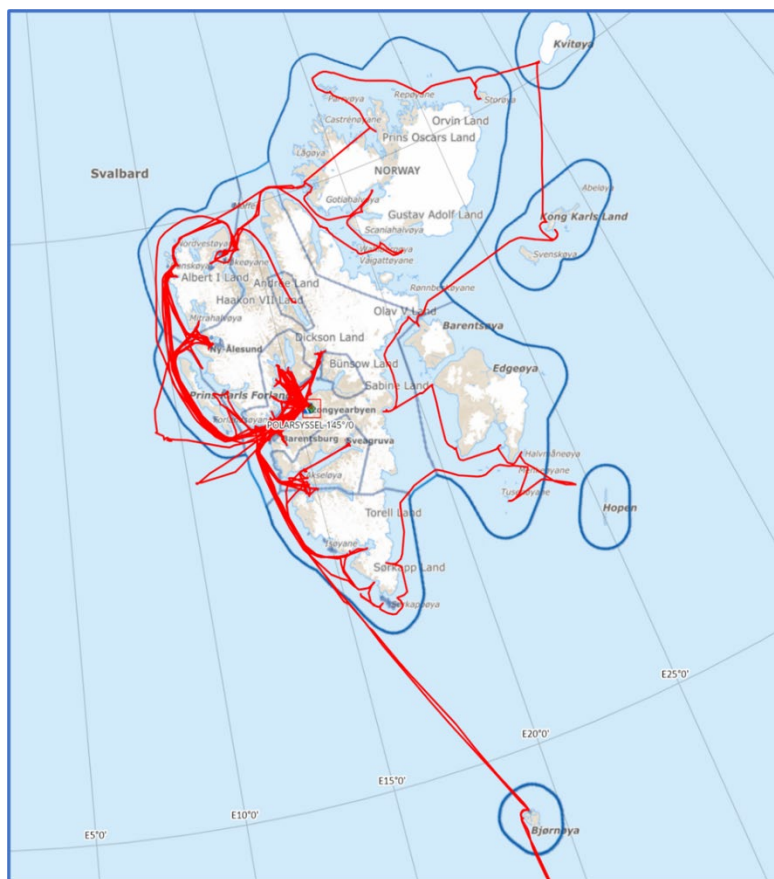
Oppdrag: Forhandle fram ny kontrakt for Sysselmesterens tjenestefartøy

Arbeidet med ny kontrakt for tjenestefartøyet til Sysselmesteren har fortsatt i 2023. Arbeidet har vært organisert i en prosjektgruppe som er blitt ledet av ekstern konsulent med deltagere fra Sysselmesteren. Vinteren 2023 gjennomført gruppen en konkurranse for ny kontrakt og i juni ble det gitt en anbefaling til Justis- og beredskapsdepartementet på at ny kontrakt bør tildeles Fafnir med båten Polarsyssel for perioden 01.01.2026 - 31.12.2030 med mulighet for opsjon på 2 + 2 år. Dette ble behandlet i Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2024 og godkjent.

Polarsyssel har vært i tjeneste alle dager i 2023. Det er gjennomført 203 «seilingsdøgn» hvor det er utført tokt, besøk, trening, øvelse, utlån av båten, berging, politioppdrag mm. Det har også blitt gjennomført en laste- og bunkringstur til Tromsø i april 2023. Mannskapet på Polarsyssel trener regelmessig med Sysselmesteren sine SAR-helikoptre og samhandlingen mellom tjenesteskip og redningshelikopter er god. Sysselmesteren har i løpet av året samarbeidet med Kystvakta med trening av forskjellige scenarioer. Vi har også fått bistand til bunkring av drivstoff fra KV Barentshav.

Sysselmesteren har i løpet av året lånt ut Polarsyssel til andre offentlige etater når det har vært forespurt og har vært ledig kapasitet. De eksterne betaler da kun for selvkost av brukt drivstoff, samt kost og losji. Totalt har båten vært lånt ut 42 dager til blant annet UNIS, NP, NTNU, Avinor og Longyearbyen Røde Kors. Høsten 2023 hadde Sysselmesteren samarbeidsmøte med daglig leder av Fafnir og de to kapteinene på Polarsyssel. Dette er et møte som gjennomføres en gang i året hos Sysselmesteren.

Sysselmesteren har i desember 2023 utløst den siste års opsjon på inneværende kontrakt for tjenesteskipet

Figur 7: Kart over hvor Polarsysseel har seilt i 2023.

Polarsysseel. Nåværende kontrakt går dermed fram til 31.12.2025.

Særlige hendelser:

I juni gjennomførte Kystverket en utstyrs-sertifisering for oljevernutstyret om bord på Polarsysseel og i september så ble det gjennomført en større oljevernøvelse ledet av Kystverket hvor dette utstyret ble benyttet. Sysselmesteren har også brukt Polarsysseel som plattform for samtrening med Longyearbyen Røde Kors Hjelpekorps for bretteining og breøvelse.

Polarsysseel har i løpet av året ved flere anledninger gitt bistand og slep til skip som har hatt problemer. Ved to anledninger så har Polarsysseel hjulpet Norbjørn, fraktesbåten som går i rute mellom Tromsø og Longyearbyen, til og fra kai i forbindelse med dårlig vær.

I september ble en båt med motorhavari slept fra Woodfjorden til Longyearbyen av Polarsysseel. I slutten av november var Polarsysseel ute i havet vest av Isfjord Radio

og slepte den norske fiskebåten «Loran» inn til Longyearbyen etter at den hadde satt trålen fast i propellen.

I januar 2023 gjennomførte politiet og toll en person og varekontroll over flere dager i Barentsburg hvor Polarsysseel ble benyttet som base for mannskapene.

I forbindelse med at Polarsysseel har seilt rundt Svalbard så har Sysselmesteren tatt med gods blant annet for Kings Bay til Ny-Ålesund og satt ut drivstoff-fat for NP på Austfjordneset i Wijdefjorden.

Sysselmesteren gjennomfører hvert år et rundtøkt rundt hele Svalbard. På det første legget i 2023 så fant Sysselmesteren sine ansatte en større fiskeøta liggende på stranda nord for Mushamna. Inne i øta fant de en elektronisk sender som viste seg å kunne identifisere eier av øta. Øta ble berget, tatt om bord i Polarsysseel og eier kontaktet. Det var det britiske fiskefartøyet «Kirkella» som hadde mistet øta vest av Bjørnøya flere måneder i forkant. «Kirkella» var fremdeles i Barentshavet og det ble avtalt overlevering av øta. Øta ble levert tilbake til eier i åpent hav mellom Edgeøya og Hopen på rundtøktets leg 3.

Fra og med 2022 har øktsesongen med Polarsysseel vært planlagt av en øktgruppe ledet av assisterende øsselmester og med miljøvernssjef, politiavdelingsssjef, øsselmesterførstebetjent, seniorrådgiver økonomi og rådgiver turisme som medlemmer. Denne arbeidsgruppen har i korte trekk som mandat å sørge for en best mulig utnyttelse av Polarsysseel ved gjennomføring av Sysselmesterens oppdrag gitt i tildelingsbrev, løpende oppdrag samt andre små og store gjøremål. Øktgruppen evaluerer hver øktsesong og tar med ev. læringspunkter inn i neste. Øktgruppen rapporterer til øsselmesterens ledergruppe. Sysselmesterens hovedprioritering for øktsesongen var tilsyn og kontroll.

I løpet av øktsesongen ble det gjennomført til sammen 18 økt hvor Sysselmesterens årsmålsansatte var om bord. Disse øktene ble ledet av en øktleder fra politiavdelingen og bestod ellers av en sikkerhetsleder fra politiavdelingen samt det personell fra miljøvernavdelingen og øvrige avdelinger som var nødvendig for å løse

toktenes konkrete oppdrag. Av disse toktene var 11 tokt dedikert til tilsyn- og kontroll. Fire tokt var dedikert til «rundtoktene», mens de øvrige omhandlet inn- og uthenting av feltinspektører eller kulturminnetokt. De 18 toktene utgjorde til sammen 78 seilingsdøgn. Sysselmesterens åremålsansatte hadde 384 toktdøgn.

Statistikk fra toktaktiviteten i 2023:

- Kontrollerte fartøy/båter 55
- Kontrollerte camp-plasser 4
- Antall ilandstigninger 87
- Antall tilsyn av hytter/kulturminner 65
- Antall kontrollerte forskere i felt 13
- Antall personkontroller:
  - Fartøy/båter 44
  - Antall personer 126
- Antall personer kontrollert etter våpenloven 67
- **Antall anmeldelser 0**

Sysselmesteren antar etter dette at Polarsyssel ble disponert på relevant og ressurseffektiv måte. Det samme kan legges til grunn når det gjelder disponering av egne åremålsansatte gjennom toktseasonen.

Overlevering av not til «Kirkella» i august 2023. Foto: Eva Therese Jenssen/Sysselmesteren på Svalbard.

Samhandling med helikopterleverandør:

Sysselmesteren sin helikoptertjeneste er et flerbrukskonsept, hvor SAR og politioppdrag er prioriterte oppdrag. Svalbard er et bortimot veiløst samfunn og helikopter brukes til å dekke mange av Sysselmesteren sine oppgaver på øygruppen.

Foruten SAR og politioppdrag er det ambulanseoppdrag, trening, oppsyn, bistand Kystvakt, transport til møter, frakt av gods og personell til oppdrag og tilsynstjeneste. Dessuten brukes helikopter som bistand til Sysselmesteren sine tokt og utleie til andre statlige og ikke statlige etater.

I 2023 var antall flytimer 777 timer og 35 minutter. Dette er Airborne tid hvor helikoptrene er i lufta. Tilgjengeligheten for 2023 for SAR-1 var 99,88 % og for SAR-2 86,58 %.

Det har i løpet av 2023 blitt fløyet 75 SAR og politioppdrag: SAR sjø 23 oppdrag, SAR land 33 oppdrag og 19 politioppdrag. Spesielt politioppdrag har økt drastisk. Dette skyldes i hovedsak økt kontrollvirksomhet i Barentsburg med tanke på grensekontroll.

To oppdrag skiller seg ut dette året: 6. juni gjennomførte CHC en av verdens nordligste redningsaksjoner noensinne. De hentet en russisk forsker om bord på det russiske fartøyet «Severny Polyus», som lå innefrosset i polhavet på 86 grader Nord. Pasienten ble fløyet til Longyearbyen og deretter transportert til Tromsø med ambulansefly.

Den 31. oktober fikk tråleren «Kågtind II», med et mannskap på 21, vanninntrengning i Barentshavet øst av Bjørnøya. En større redningsaksjon ble iverksatt. SAR-1 var første redningshelikopter på stedet og leverte to lensepumper. SAR-1 var deretter i beredskap ved båten en periode. SAR helikopteret fra Tromsø ble sendt til Bjørnøya for å kunne overta etter SAR-1 når denne måtte forlate området for tanking. Lensepumpene fra SAR-1 gjorde at mannskapet fikk vanninntrengingen under kontroll og tråleren kunne gå til fastlandet for egen maskin.

CHC overtok som operatør for Sysselmesteren sin helikoptertjeneste 1. april 2022. Samarbeidet mellom CHC og Sysselmesteren har siden oppstart av kontrakten fungert svært godt. I oppstarten av kontrakten var det noen utfordringer knyttet til IT systemet og hvordan planlegging, oppdrag, landinger og faktura tall ble loggført og lest av. Det har i løpet av 2023 vært en forbedring av dette systemet.

Sysselmesteren og CHC gjennomfører kvartalsvis samarbeidsmøter. I løpet av 2023 ble det gjennomført fire samarbeidsmøter. Sysselmesteren deltok også på samarbeidsmøtene mellom Base Nord, Florø og NAWSARH. Det ble avholdt fem slike møter i 2023.

I forbindelse med operatørbytte har det oppstått noen utfordringer underveis. Sysselmesteren har sammen med konsulenter i NAWSARH/Justis- og beredskapsdepartementet jobbet tett sammen. Dette samarbeidet har vært avgjørende for at Sysselmesterens helikoptertjeneste har fungert så bra som det har gjort siden oppstarten av kontrakten.

Styringsparameter (SP) 1: Status i saksbehandlingstid

Det kom inn 1 klage på for lang saksbehandlingstid eller avslag på innsynskrav i 2023. Videre var det 6 klager på saker i Miljøvernavdelingen. Disse er oversendt direktorat og departement. Sysselmesteren opplever en betydelig økt arbeidsmengde på ulike typer henvendelser. Saksbehandling av våpensøknader er litt lavere enn i 2022, men det er fortsatt et betydelig antall søknader.

SP 2: Utvikling i klagesaker

Det har ikke vært forhøyet andel klagesaker til Sysselmesteren.

Tall på saksdokumenter i årene 2017-2023

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Endring i % fra året før
Nye registrerte saker	1409	1429	1340	1194	1820	4916	3085	-37
Registrerte dokumenter	8198	10059	10995	14470	14278	21225	19839	-7
Innsynsbegjæringer	949	1171	1340	2023	1758	1413	1229	-13

I mai 2023 tok vi i bruk automatisk behandling av innsynskrav og 133 av kravene er behandlet automatisk.

3.4 Virksomhetsmål 4: Velfungerende politi og påtalemyndighet

Det er et mål at politi- og påtalearbeid skal skje i tråd med overordnede føringer fra blant annet Riksadvokatens rundskriv om mål og prioriteringer, samt at Sysselmesteren må ha en særskilt oppmerksomhet på miljøkriminalitet. En skal både jobbe forebyggende, ivareta etterforskning, samt påtale-avgjøre og iretteføre saker. I og med at mange av straffesakene gjelder personer fra ulike deler av verden med flyktig tilknytning til Svalbard, har en prioritert å få raske reaksjoner på overtredelser. Dette har ikke minst hatt en allmennpreventiv virkning.

Som nevnt foran under styringsparameter 1, økte antallet registrerte straffesaker registrert gjennom årene 2022 og 2023 fra 175 til 226, hvilket tilsvarer en økning på 29 %. Av dette økte antallet anmeldelser for overtredelser av svalbardmiljøvernloven fra 40 saker i 2022 til 54 saker i 2023, tilsvarende en økning på 35 %. Videre økte antallet overtredelser av luftfartslovgivningen fra 0 saker i 2022 til 19 saker i 2023. For de øvrige straffesakskategorier foreligger kun mindre tallmessige endringer.

Når det gjelder de øvrige kategorier kriminalitet, kan det trekkes frem at kategorien «annen» økte fra 37 saker i 2022 til 74 saker i 2023, tilsvarende en økning på 37 %. I denne kategorien ligger blant annet overtredelser av luftfartsloven, hvilket økte med 19 saker. Se figur 8 JUS063.

Oppklaringsandelen var på 70 %, hvilket er noe lavere enn fjoråret (74 %). Årsakene til nedgangen antas å skyldes naturlige variasjoner, herunder at noen få eldre og mer omfattende straffesaker ble påtaleavgjort innen utløpet av kalenderåret. Målsetningen med høy oppklaring anses imidlertid nådd.

Saksbehandlingstiden viste imidlertid en klar forbedring siden året før. Den var i 2022 på 90 dager og kun 33 dager i 2023, begge deler for oppklarte forhold. Dette skyldes god samhandling mellom politi og påtale, og man ser effekten av å ha en stilling som politiadvokat hos Sysselmesteren. Det må i tillegg nevnes at mange saker ble avgjort med forelegg og at en god del av disse ble utferdiget og oppgjort samme dag som overtredelsene fant sted. Målsetningen om kort saksbehandlingstid anses oppnådd.

Ved årsskiftet hadde Sysselmesteren en restanse på fire straffesaker eldre enn tre måneder, tilsvarende en restansegrad på 2 %. Dette er klart bedre enn det nasjonale kravet til restansegrad på maksimalt 10 %. På samme tidspunkt var det ingen restanse for straffesaker eldre enn 12 måneder. Her er det nasjonale krav på maksimalt 2 %.

Sammenholdt med riksadvokatens mål- og prioriteringer for 2023 og når det gjelder straffesakskategorier med særskilte nasjonale krav til saksbehandlingstid mv., så har ikke Sysselmesteren etterforsket straffesaker med gjerningspersoner under 18 år.

Når det til slutt gjelder straffesaker som er iretteført, så har Sysselmesteren i 2023 utferdiget til sammen 90 siktelsespunkter avgjort med forelegg, 5 siktelsespunkter for tilståelsesdom for tingrett, 14 tiltalepunkter som

ble oversendt Nord-Troms tingrett, 0 siktelsespunkter som ble avgjort med påtaleunntatelse og 2 siktelsespunkt som ble oversendt til konfliktråd.

Av saker som ble iretteført i 2023 kan særlig nevnes hovedforhandling over to dager i Longyearbyen som omhandlet vold og hensynsløs adferd mot tidligere samboer, vold mot mindreårig sønn samt trusler med kniv ovenfor tredjemann. Tiltalte ble domfelt i samsvar med tiltalebeslutningen.

Styringsparameter (SP) 1: Sysselmesterens arbeid med miljøkriminalitet

Ser en nærmere på kategorien "Miljø-kriminalitet", se figur 8 JUS063, økte antallet anmeldelser for overtredelser av svalbardmiljøvernloven fra 39 saker i 2022 til 54 saker i 2023, en økning på 35 %. Årsaken antas å komme av søkelys på, samt gjennomføring av, tilsyns- og kontrollaktivitet i felt fra både ansatte ved politiavdelingen og miljøavdelingen.

Sysselmesteren valgte i 2023 å ansette seks feltinspektører fordelt på tre feltlag (hvert lag besto av en politi og en med naturfaglig bakgrunn). Disse var i felt i seks uker i løpet av juni og juli og hadde Trygghamna, Blomstrandhalvøya i Kongsfjorden og Magdalenefjorden som hovedstasjoner. I tillegg til gjennomføring av ulike oppdrag, hadde feltlagene en positiv og forebyggende effekt bare ved sitt nærvær og gjennom sin kontakt med de som ble påtruffet i felt.

Statistikk over feltinspektørens tilsyns- og kontrollaktivitet for 2023:

- Antall kontrollerte fartøy/båter 170
- Antall tilsyn av hytter/kulturminner 53
- Antall kontrollerte forskere i felt 12
- Antall personkontroller:
  - Fartøy/båter 170
- Antall personer kontrollert etter våpenloven 425
- **Antall anmeldelser 9**

Sysselmesteren mener at feltinspektørene utgjorde viktige bidrag til arbeidet med å motvirke miljøkriminalitet.

Statistikk fordelt på hovedkategorier kriminalitet:

Figur 8: Overtredelser av svalbardmiljølovgivningen (JUS063)

JUS 063 Svalbardlovgivningen:		2022	2023
7802	Flora/Fauna	25	47
7804	Kulturminner		1
7805	Forurensning		1
7806	Turistforskriften		1
7808	Motorferdsel	12	1
7809	Diverse	2	4

Sysselmesterens hovedprioriteringer for 2023 var rettet mot overtredelser av ferdseleksrestriksjoner til sjøs som særlig knytter seg til ulike verneområder for fugl. Det er etterforsket saker fra Bjørnøya, Isfjorden samt Kongsfjorden. Som resultat er det gitt foretaksstraff til flere aktører herunder lokale turoperatører.

Blant sakene som ble etterforsket i 2023, kan særlig nevnes hendelsen knyttet til en isbjørn som ble funnet død utenfor Vindodden i april, hvilket medførte en ikke ubetydelig medieoppmærksomhet, både lokalt og internasjonalt. Under hendelsen ble det nødvendig å avlive den avdøde isbjørnens unge. Tjenesteutøvelsen knyttet avlivningen av isbjørnungen ble anmeldt til Spesialenheten for politisaker som ikke fant rimelig grunn til

å etterforske saken. Videre ble det iverksatt etterforskning etter en hendelse i Krossfjorden i august hvor en isbjørn ble skutt som følge av at den ikke lot seg skremme og hvoretter den forsøkte å ta seg inn i en hytte hvor det befant seg et turfølge. Saken ble henlagt for de mistenkte som intet straffbart forhold bevist.

Som tidligere nevnt har Sysselmesteren både ved bruk av feltinspektører og egne ansatte vært til stede i felt, gjennomført tilsyn og kontroll samt ivaretatt hurtige reaksjoner på overtredelser. Vi har orientert om regelverket via egne nettsider og sosiale media. Det har i tillegg vært gjennomført forebyggende tiltak med bedriftsbesøk, foredrag for guider samt veiledning til turoperatører. Økningen i antallet straffesaker viser at dette området har vært undergitt fokus. Forhåpentligvis har straffesakene og bruk av media hatt en forebyggende effekt.

SP 2: Sysselmesterens arbeid med annen kriminalitet

Sentrale prioriteringer følges opp og prioriteringer blir levert politiavdelingen månedlig. Sentralt prioriterte sakstyper er det en særlig oppmerksomhet mot både når det gjelder politiets forebyggende arbeid, samarbeidet med Longyearbyen lokalstyre og ved beslutningen om å iverksette etterforskning.

Tilstrekkelig politiresurs for oppfølging av anmeldte forhold, i kombinasjon med tilgjengelig påtalekapasitet, er en viktig faktor for at det ikke er bygget restanser i perioden. Det har vært oppmerksomhet på eldre saker som gjaldt mishandling i nære relasjoner for å få disse ferdig etterforsket og påtaleavgjort.

En rekke av sakene som opprettes og avgjøres er ellers knyttet til turister som ankommer Svalbard og disses aktiviteter, eksempelvis droneflyvning i sikkerhetssonen for Svalbard lufthavn.

Oppdrag: Personkontroll av reisende til og fra Svalbard (Supplerende tildelingsbrev 1 og 2)

Forskrift 29. april 2022 nr. 643 om kontroll av reisende til og fra Svalbard trådte i kraft 6. juni 2022. Formålet med forskriften er bl.a. «..hindre grensekryssende kriminalitet og trusler mot folkehelsen og legge til rette for kontroll av reisende for å ivareta offentlig orden og andre nasjonale behov, og for å sikre oppfyllelse av internasjonale forpliktelser». Dette innebærer bl.a. en kontroll opp mot internasjonale sanksjonslister. I perioden april– september 2023 har politiavdelingen vært styrket med to polititjenestepersoner. I tillegg kom fire sommervikarer i perioden medio juni til primo august. Hele politiavdelingen jobber med kontroll av reisende til og fra Svalbard. Arbeidet koordineres av åremålsansatt som også håndterer alle passasjerlister. Foruten fysisk kontroll på flyplass, havn eller i felt, har det gjennom året blitt gjennomført systematiske registerkontroller av passasjerlistene. Personkontrollen har i første rekke vært gjennomført på flyplass og ute i felt/båt.

Gjennom hele 2023 har det vært et tett samarbeid med Politidirektoratet i utviklingen av nødvendige digitale løsninger hos Sysselmesteren. Begrensninger i regelverk, samt krav om Svalbardtilpassede løsninger er fortsatt utfordrende. Ved utgangen av 2023 er løsningen knyttet til forhåndskontroll luft (FKL) etablert. Arbeidet med forhåndskontroll sjø (FKS) er delvis på plass. Mangelfulle digitale løsninger i kombinasjon med manglende SIS II tilgang vanskeliggjør fortsatt Sysselmesteren sin oppgave i å gjennomføre en kvalitativ god personkontroll i tråd med gitte oppdrag.

Statistikk for virksomhetsmålet

I løpet av 2023 ble det gjennomført følgende kontroller:

Statistikk	2023
Antall oppdrag med samhandling med andre etater (sjø og luft)	24
Antall dager med uniformert politi på flyplassen*	191

Antall gjennomførte kontroller sjø(båter)	214 (170 ved feltinspektører)
---	-------------------------------

*Ved uniformert tilstedeværelse er det også gjennomført sporadiske kontroll av reisedokumenter, spesielt av reisende med privatfly og charterfly. Det er også kontrollert/vært tilstedeværelse på flere flyankomster samme dag.

Statistikk	Antall 2022	Antall 2023
Antall aktorat	6	6
Antall dager brukt til aktorat	7	10
Antall tilståelsesdommer	6	5
Antall forelegg	55	90
Antall straffesaker/straffesaker opprettet av Sysselmesteren	176	226
Saksbehandlingstid	76/90	33/42
Oppklaring	74 %	70 %
Restansegrad, IPA > 3 mnd.	6,1 %	2 %

3.5 Virksomhetsmål 5: God beredskap

Det vurderes at beredskapen i statsforvaltersporet er styrket i 2023, bl.a. med et omfattende nytt beredskapsplanverk, tilsyn og utstrakt grad av veiledning med beredskapsplikten til Longyearbyen lokalstyre og implementering av nytt digitalt beredskaps- og krisestøtteverktøy.

Det har vært høy aktivitet knyttet til utarbeidelse og videreutvikling av forebyggende og forberedende tiltak i 2023. Det være seg kontinuerlig og systematisk arbeid med ROS-analyser, beredskapsplanlegging basert på analyseresultater og planlegging og gjennomføring av trening og øving. Krisehåndteringsevne og planverk er blitt testet, evaluert og revidert etter uønskede hendelser. Sysselmesteren har hatt spesiell oppmerksomhet på beredskapsplanverk i 2023. Det er utarbeidet et nytt planverk for Sysselmesteren sin egenberedskap som Statsforvalter, jf. krav i sentral instruks. Videre er det utarbeidet planverk for mottak av bistandsressurser. Det er også utarbeidet planverk som gjelder ivaretagelse av befolkningen på Svalbard. Dette arbeidet er blitt drøftet og lagt frem for Forsvarets hovedkvarter (FOH), Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), Politidirektoratet og Polaravdelingen. Arbeidet har styrket beredskapen i egen organisasjon, både i statsforvalter- og politisporet, så vel som i stort for hele øygruppen.

I 2023 gjennomførte Sysselmesteren et tilsyn med beredskapsplikten til Longyearbyen lokalstyre (LL) etter sivilbeskyttelsesloven og forskrift om sivilbeskyttelsesloven på Svalbard. Det ble gjennomført en rekke møter med vekt på veiledning før tilsynsdagen 5. mai. Også i etterkant av tilsynet bistod Sysselmesteren med omfattende veiledning overfor LL. herunder veiledning om lukking av de påviste avvikene og oppfølging av resultatet fra tilsynet. Det er vår vurdering at tilsyns- og veiledningsaktiviteten har bidratt til å videreutvikle og styrke samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i Longyearbyen.

Sysselmesteren har iverksatt et nytt digitalt beredskaps- og krisestøtteverktøy, etter at DSB engasjerte en ny leverandør for kommuner og statsforvaltere sommeren 2023. Overgangen til nytt system krevde betydelig oppfølging, bl.a. med avslutning og eksportering av data fra gammelt system til nytt system med kort frist. Sysselmesteren var fullt operative i nytt system i god tid før fristen. Opplæring og trening i det nye systemet gjennomføres kontinuerlig. Sysselmesteren har også, i kraft av veiledningsrollen, veiledet LL i implementeringen av det nye systemet i en rekke møter.

Styringsparameter (SP) 1: Systematisk vurdering av samvirkning i redningstjenesten

Sysselmesteren er, som politimester leder av den lokale redningssentralen på Svalbard (LRS). I 2022 ble øvingsutvalget i LRS etablert. Målsettingen for øvingsaktivitet for 2023 var å gjennomføre flere små interne øvelser; samøvelser med Longyearbyen Røde Kors og Norske Redningshunder, «table-top»-øvelser og

en fullskala etablering av evakuert- og pårørende senter (EPS) sammen med LL. EPS-øvelsen ble gjennomført i november 2023. Utstyret og kompetansen til den lokale redningstjenesten er svært god, samtidig som kapasiteten vil utfordres ved flere hendelser samtidig og/eller tett på hverandre.

Sysselmesteren har videre gjennomført jevnlig varslingsøvelser med 113 og sykehuset. I tillegg har vi tett dialog med Hovedredningsentralen (HRS), og vi har hatt samhandlingsmøte med HRS hvor vi har fått gjort noen avklaringer, samt staket ut kurs for å forbedre samhandlingen i fremtiden, bl.a. med bedre evalueringer og faste samhandlingsmøter.

Skredøvelse i februar 2023. Foto: Stein Olav Bredli/Sysselmesteren.

Politiavdelingen har gjennomført skredøvelse med Longyearbyen Røde Kors Hjelpekorps (LRKH), Norske Redningshunder og CHC. Øvelsen viste at samarbeidet mellom aktørene fungerer bra, og at redningstjenesten på Svalbard er godt forberedt på skredhendelser. Videre har Sysselmesteren bistått i skredøvelser med folkehøyskolen og en skredøvelse med ATC Grumant i Barentsburg. Gjennom hele perioden er det tilbudt trening med helikopter for deltagere fra redningstjenesten på Svalbard. I september gjennomførte politiavdelingen en breøvelse og trening

sammen med LRKH. Sysselmesteren har også gjennomført foredrag med søkelys på egensikkerhet, varsling, første innsats på skadestedet og mottak av ressurser for Svalbard guideopplæring, Arktisk naturguidestudiet, UNIS, samt Sysselmesterens time.

SP 2: Systematisk vurdering av samordningen i samfunnsikkerhetsarbeidet

Samordningen vurderes som god. I 2023 er det gjort tiltak for å sikre at beredskapsrådet er et effektivt og relevant samordningsorgan. Den gode dialogen og samhandlingen med aktørene i beredskapsrådet og lokalsamfunnene har vært helt avgjørende for arbeidet med ROS-analyser, planverk og krisehåndtering.

Vår vurdering er stadig at beredskapsrådet er en velfungerende arena for å samordne arbeidet med samfunnsikkerhet og beredskap, både i det forebyggende arbeidet og ved håndtering av uønskede hendelser og kriser på regionalt nivå. I 2023 ble det gjennomført en helhetlig vurdering av sammensetningen av beredskapsrådet, som en følge av at rådet over tid var blitt for stort. Det nye beredskapsrådet trådte i kraft 15. februar. Vi opplever at den nye sammensetningen av beredskapsrådet har resultert i et mer relevant og effektivt samordningsorgan. I 2023 ble det gjennomført totalt to møter i beredskapsrådet. Det ble gjennomført et sær møte 17. april om beredskap mot EKOM-bortfall, hvor formålet var å samordne beredskapen gjennom gjensidige orienteringer og diskusjoner. Derne ble det gjennomført et møte i forbindelse med den uønskede hendelsen i drikkevannsforsyningen i Longyearbyen 4. august. Hendelsen viste bl.a. at rådet kan mobiliseres på svært kort tid (<1 time), med god deltakelse, utenfor normal arbeidstid. I denne konkrete hendelsen hadde rådet en svært sentral rolle i identifisering og drøfting av utfordringer og aktuelle tiltak. Dessuten er rådet viktig for å oppnå felles situasjonsforståelse på tvers av aktører på regionalt nivå. Aktørene i beredskapsrådet spiller også en helt sentral rolle når det gjelder å bidra med kunnskap og vurderinger i arbeidet med SvalbardROS. Sysselmesteren har særlig tett dialog med LL gjennom regelmessig møtevirksomhet. Her nevnes også at Sysselmesteren har gjennomført møter og befaringer i de fleste lokalsamfunnene i 2023, som del av arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskapsplanverk.

Det er vår vurdering av den samlede aktiviteten har bidratt til større grad av samordning i samfunnsikkerhetsarbeidet, både i beredskapsrådet og i lokalsamfunnene på Svalbard.

Rapporteringskrav: Tilstandsvurdering av Sysselmesterens maskinpark og andre eiendeler

Sysselmesteren eier og forvalter store mengder utstyr. Utstyr knyttet til drift av egen organisasjon samt utstyr og materiell som Sysselmesteren benytter i beredskapsøyemed. Sysselmesterens maskinpark (lette transportmidler) og tilknyttede eiendeler ivaretas av driftsleder. Sysselmesteren har 80% stiling til disse arbeidsoppgavene. Maskinparken ivaretas på en tilfredsstillende måte, men med større ressurs ville flere vedlikeholdsoppgaver blitt løst i egen regi og driftsleder kunne i større grad vært en støtte til andre oppgaver knyttet til dette beredskapsutstyret. Utskifting av maskinparken gjøres planmessig.

Øvrig materiell (lettere utstyr) anskaffes hovedsakelig gjennom statens innkjøpsordninger herunder politiets innkjøpsavtaler. Sysselmesteren har i dag en svært liten ressurs knyttet til forvaltning og vedlikehold av dette utstyret. Utstyret er til dels kostbart og helt nødvendig for å utøve de tjenester som Sysselmesteren er pålagt. Sysselmesteren har vokst betydelig i antall ansatte, og derigjennom utstyr og materiell, siste 10-15 år. Å ikke ha tilstrekkelige ressurser til å ivareta materiell anses sårbart også fordi kontroll med og vedlikehold av utstyret er kostnadseffektivt og sikrer bedre levetid. Innkjøpsrutiner, oppfølging, forvaltning av utstyr må derfor gjennomgå slik at materiellkontroll ivaretas på en god måte.

4. Årets aktiviteter og resultater: Miljø- og kulturminner

Sysselmesteren har som nevnte innledningsvis jobbet systematisk og målrettet for å beskytte Svalbards villmarksområder og kulturminner. Dette i en tid hvor klimaet er i rask endring og ferdselen og aktiviteter både på sjø og land øker.

Sysselmesteren på Svalbard har levert på mål og resultatkrav 4.0 i året som har gått. Saksmengden har vært stor og skyldes flere forhold blant annet økt aktivitet i planområdene, verneprosesser, økt oppsyn og tilsyn. Som en konsekvens av dette har større arbeidsoppgaver som strategiarbeid tatt lengre tid. Det har vært to forlengelser av frister på omfattende oppgaver som utkast til høstingsstrategi og kulturminneplan.

Av andre omfattende oppgaver kan nevnes verneplan for nedre Adventdalen som ble overlevert til godkjenning hos Miljødirektoratet og opprydding i Svea. Begge disse oppgavene er nå avsluttet, eller har gått over i en ny fase.

4.2 Virksomhetsmål 6: Omfanget av villmarkspregede områder på Svalbard skal opprettholdes, og naturmangfoldet skal bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet

Styringsparameter (SP) 6.1: Den samlede belastningen på sårbare økosystem, og natur- og kulturverdier fra ferdsel og annen menneskelig aktivitet er redusert

For å redusere samlet belastning på naturmiljøet er det viktig, med oversikt over aktivitet samt god kunnskap om endringer i klima og hvordan dette påvirker økosystemene.

Oppdrag 6.1: Starte arbeidet med å lage en samlet strategi for forvaltning av høstbare arter på Svalbard. Utkastet skal være klart innen 31. desember 2023, og arbeidet skal være ferdig innen juni 2024

Arbeidet ble påbegynt, men utkastet var ikke helt ferdig ved årets slutt. Det ble gitt forlenget frist for å levere utkastet til 31. januar 2024. Det er viktig å utarbeide en strategi for høsting som ivaretar artene det høstes, klimaendring og kunnskap om artenes tilpasning. Disse endringene skal fortløpende vurderes i en adaptiv forvaltning, og denne strategien vil gjenspeile det. Utkastet er utarbeidet i tett samarbeid med Norsk Polarinstitut og Miljødirektoratet. Strategien vil bli viktig for den videre revisjon av høstingsregelverket.

Oppdrag 6.2: Starte arbeidet med å revidere høstingsregelverket for å sikre et enhetlig og oppdatert regelverk

Sysselmesteren har deltatt i arbeidet med revidering av høstingsregelverket. Miljødirektoratet har ledet arbeidet. Sysselmesteren har gjennomgått høstingsregelverket på Svalbard, og gitt innspill på behov for endringer og oppdateringer, blant annet sett i lys av klimaendringene og det økende behovet for et mer dynamisk regelverk. Fra oss er det også spilt inn behov for å gjøre regelverket mer ryddig og oversiktlig. Skriftlige innspill ble oversendt Miljødirektoratet i november 2023.

Oppdrag 6.3: Delta i arbeidet med å revidere gjeldende regelverk om fremmede arter på Svalbard

Sysselmesteren har gitt innspill til Miljødirektoratet i forbindelse med revisjon av gjeldende regelverk om fremmede arter på Svalbard. Sysselmesteren har videre spilt inn aktuelle behov og problemstillinger knyttet til regelverk om fremmede arter, og har gjennomgått Miljødirektoratets endelige innspill i januar 2024, etter at direktoratet fikk utsatt leveringsfrist på oppdraget.

Oppdrag 6.4: Høring av verneforslag for nedre Adventdalen med tilhørende anbefaling

Sysselmesterens miljøvernavdeling har levert på oppdraget og gjennomført en høring samt sendt en anbefaling om vern av nedre Adventdalen. Høring av verneforslag for nedre Adventdalen ble sendt ut 13. juni 2023. Det ble samtidig gjennomført et høringsmøte. Det kom 22 innspill til høringen. Alle innspill ble vurdert og en samlet tilrådning samt kart ble sendt til Miljødirektoratet 7. desember 2023.

SP 6.2: Arbeidet med opprydding etter kulldriften i Svea er fulgt opp

Store Norske Spitsbergen Kulkompani (SNSK) har hatt ansvaret for oppryddingen. Det ble i september gjennomført en sluttbefaring hvor daværende Klima- og miljøminister Espen Barth Eide deltok. Det var en vellykket markering med stort fokus på godt samarbeid mellom forvaltning og SNSK, og god prosjektgjennomføring. Prosjektet ble ferdigstilt før tiden og under budsjettert kostnad. Endelig ferdigstillelse og overlevering av hele prosjektet til myndighetene er planlagt i august 2024. Det gjenstår noen elementer som skal hentes ut av Svea sommeren 2024. På det tidspunktet foreligger også en endelig sluttrapport, utarbeidet av SNSK, for hele miljøprosjektet.

Sysselmesteren startet etter sommeren 2023 jobben sammen med SNSK om et overvåkingsprogram for området slik det er satt krav om i tillatelsen som ble gitt for oppryddingen. Overvåkingen skal skje over en periode på 20 år og omfatter både kulturminner, natur/landskap og forurensning.

*Sluttbefaring i Svea med daværende Klima- og miljøminister Espen Barth Eide (t.h.) og prosjektleder SNSK, Morten H. Johansen.
Foto: Eva Therese Jenssen/Syssemesteren på Svalbard.*

SP 6.3: Lokale kilder til forurensning og avfall er redusert

På Svalbard er de lokale kildene til forurensning i hovedsak knyttet til bosetningene med både aktive kilder (f.eks. virksomheter med utslipp) og gamle kilder som grunnforurensning knyttet til tidligere virksomhet eller langtransportert forurensning. Klimaendringer har økt risikoen for at miljøgifter i grunnen mobiliseres og spredning økes. Miljøforvaltningen på Svalbard må tilpasses et klima i endring, og Sysselmesteren har derfor hatt stort fokus på å innhente relevant kunnskap og utarbeide forslag til revidert metodikk for behandling av grunnforurensningssaker. En del av dette inngår i oppdrag 6.5 som belyser problematikken relatert til at miljøregelverket på Svalbard ikke har samme bestemmelser og verktøy for vurdering av grunnforurensningssaker. Gode verktøy og definisjoner er avgjørende for å sikre at forurensningssaker følges opp med en metodikk som er tilpasset Svalbard, både når det gjelder naturgitte bakgrunns-konsentrasjoner og grunnforhold som permafrost som påvirker spredning. På sikt vil det også være nødvendig at dette speiles i miljøregelverket på Svalbard, som p.t. mangler en definisjon av forurenset grunn.

De siste årene har det vært økt fokus på PFAS-forurensning av miljøet. Oppryddingen av PFAS-forurensning på det nedlagte brannøvingfeltet i Longyearbyen er godt i gang, noe som vil resultere i en betydelig reduksjon i grunnforurensning i Longyearbyen. Sysselmesteren har gitt Svalbard Lufthavn tillatelse til gjennomføring av oppryddingstiltakene i pålegg fra Miljødirektoratet.

PFAS-forurensningen i grunnen og i vannmiljøet i Ny-Ålesund følges videre opp gjennom pålegget som Sysselmesteren ga i 2022. Sysselmesteren har mottatt Kings Bays tilbakemelding på pålegget og vurderer nå hvilke avbøtende tiltak som kreves. I denne saken er det spesielt viktig å balansere oppryddingstiltak og/eller

avbøtende tiltak mot en tilstrekkelig ivaretagelse av habitater for beitende dyr.

Flere tillatelser til terrenginngrep ble gitt i 2023 som sikrer at gravetiltak ikke fører til forurensning og at uakseptabel forurensning fjernes fra miljøet.

Som oppfølging av gjennomførte forurensningstilsyn (jf. rapporteringskrav 6.3) er Sysselmesteren i gang med å revidere flere tillatelser til forurensende aktivitet for å sikre at disse er oppdaterte, og utarbeide tillatelser til de virksomhetene som mangler det per i dag.

SP 6.4: Egne lokaliteter med grunnforurensning er registrert/oppdatert i databasen "Grunnforurensning"

Oppdraget er i en kontinuerlig prosess og under god oppfølging. I 2023 har vi jobbet med å få kvalitetssikret alt som ligger i databasen fra før, samt legge inn det som mangler av data i form av nye lokaliteter, rapporter, tiltak, o.l. Her er det imidlertid noe som gjenstår på enkelte lokaliteter da det dukker opp rapporter som omfatter opplysninger om flere grunnforurensningslokaliteter. På enkelte områder er det fortsatt ikke avklart myndighetsnivå mellom Sysselmesteren og Miljødirektoratet. Til orientering så ser vi at det henvises i større grad nå enn tidligere til grunnforurensningsbasen i søknader som omfatter tiltak/terrenginngrep i mulig eller forurenset grunn.

Oppdrag 6.5: Vurdering av om det skal utarbeides egne tilstandsklasser for stoffer, til bruk for forurenset grunn på Svalbard, for de stoffene som har forhøyde bakgrunnsverdier i forhold til på fastlandet.

Oppdraget ble fullført innen fristen. I samråd med Miljødirektoratet og NGI har Sysselmesteren kommet frem til at det ikke vil være hensiktsmessig å utarbeide egne tilstandsklasser for forurenset grunn på Svalbard. Det er likevel viktig å få på plass Svalbard-tilpasset veiledning og verktøy for å vurdere grunnforurensningssaker, herunder konsentrasjonsgrenser for hva som anses som forurenset grunn. NGI har vurdert ulike muligheter fra et kost-nytte-perspektiv. Rapporten skal oversendes Sysselmesteren innen medio februar 2024. Et konkret forslag til veileder eller en annen løsning vil utarbeides deretter.

Parallelt med dette utarbeidet Sysselmesteren et forslag til definisjon av forurenset grunn på Svalbard, noe som per i dag mangler i Svalbards miljøregelverk. Miljødirektoratet har gjennomgått forslaget og gitt tilbakemelding om at de vurderer det mer hensiktsmessig å endre regelverk og skrive inn en definisjon for forurenset grunn etter det ovennevnte arbeidet er ferdigstilt.

SP 6.5: Arbeidet med planlegging av opprydding etter kulldrifta i Gruve 7 er fulgt opp

Store Norske (SNSK) har utarbeidet en avslutningsplan som ble oversendt Sysselmesteren i begynnelsen av november. Det ble i tidlig fase avklart at Miljødirektoratet, som forurensningsmyndighet, vil følge opp arbeidet med oppryddingen tilknyttet forurensning og avfall og at dette skjer i samsvar med tillatelsen til forurensende virksomhet. Det har ikke blitt avholdt noen orienteringsmøter mellom oss og SNSK i 2023. Sysselmesteren påpekte tidlig kulturmiljøverdiene ved Gruve 7 og det kommer frem av planen at Store Norske vil tilstrebe en ivaretagelse av de eksisterende kulturmiljøverdiene ved gruva. Forurensning og avfall samt elementer som utgjør en sikkerhetsrisiko forventes fjernet, mens resterende deler vurderes å ha en kulturminneverdi og ikke nødvendigvis må fjernes.

Vi vil vurdere, på bakgrunn av avslutningsplanen, om det er behov for pålegg i forbindelse med oppryddingen fra oss iht. sml. §64. Rammer og føringer for det videre arbeidet vil konkretiseres nærmere i 2024. Arbeidet med oppryddinga av Gruve 7 involverer alle fagområdene innen miljøforvaltningen. I 2024 vil Sysselmesteren opprette et tettere samarbeid og løpende dialog med Store Norske for å få en nærmere oppfølging av det videre arbeidet.

Rapporteringskrav 6.1: Arbeidsprosesser for miljødata- og geodataforvaltning for Svalbard er basert på digitale løsninger

Syssemesteren har samarbeidet med Miljødirektoratet om rutiner og metodikk for innsamling og digitalisering av data, og rutinemessig innlegging av data i databaser ved hjelp av digitale løsninger som allerede finnes hos Miljødirektoratet. Digitalisering av arbeidsprosesser og strukturering av data i databaser forventes å bidra til å forenkle etablering og gjenfinning av data hos Syssemesteren, forenkling i saksbehandlingen, mer effektiv forvaltning og enklere innfasing av nyansatte i åremålsstillinger.

I 2022 ble noen viktige digitaliseringsbehov systematisert og delt inn i fire hensiktsmessige arbeidspakker for oppfølging. Dette ble gjort av Miljødirektoratet, i samråd med Syssemesteren. I 2023 har Miljødirektoratet og vi satt i gang arbeid under hver av arbeidspakkene.

Rapporteringskrav 6.2: Omfang av tilsyn i felt og vedtatte midlertidige avgrensinger i ferdse

Det ble gjort midlertidige endringer i motorferdselsforskriften også vinteren 2023. Midlertidige ferdselsrestriksjoner ble innført i Billefjorden og i Tempelfjorden. Det ble ikke registrert noen overtredelser av regelverket. Dette kan også ha sammenheng med at Syssemesteren ikke hadde vinterfeltlag i 2023, og at oppdagelsesrisikoen dermed var mindre.

Rapporteringskrav 6.3: Tilsynsaktivitet med forurensende virksomhet i 2023

Av de 13 planlagte forurensningstilsynene for 2023 ble det gjennomført 11 tilsyn, herunder tilsyn med tanklagring på Bjørnøya og Hopen, som var planlagt i 2022, men ikke gjennomført da grunnet manglende ressurser. To planlagte tilsyn ble ikke gjennomført grunnet kapasitetsmangel. Prioriteringen av tilsynsobjekt ble gjort på grunnlag av risikopotensial.

Tema for tilsynene varierte avhengig av tilsynsobjekt, men gjennomgående ble virksomhetene kontrollert på implementering av internkontroll iht. kapittel 11 i Forskrift om forurensning og avfall på Svalbard, avfallshåndtering og substitusjon av miljø- og helsefarlige produkter. Alle tilsyn er rapportert til Miljødirektoratets database *Forurensning*.

Det ble avdekket avvik hos alle virksomheter som ble kontrollert. De fleste virksomhetene hadde ett eller flere avvik fra kravene om internkontroll. Mer enn halvparten av de kontrollerte virksomhetene hadde ikke gjennomført substitusjonsvurderinger av produkter med innhold av farlig stoff, eller hadde mangler ved sine substitusjonsvurderinger. Ved alle tanktilsyn ble det gitt alvorlige avvik på grunn av manglende tillatelse i henhold til kapittel 3 i Forskrift om forurensning og avfall på Svalbard. Dette følges opp gjennom egne prosesser.

Tilsyn er primært lovlighetskontroller, og de gjennomførte tilsynene i 2022 og 2023 har vist seg effektive for å avdekke lovbrudd og tilløp til lovbrudd. I tillegg ble det under tilsynene delt ut faktaark som Syssemesteren har utarbeidet sammen med Miljødirektoratet, om krav i Forskrift om forurensning og avfall på Svalbard. Faktaarkene ble delt ut som veiledningsmaterieil. Tilbakemeldinger på det var utelukkende gode, og bedrifter setter pris på mer veiledning fra forurensningsmyndigheten.

Statistikk

Det var planlagt 17 oppsyn med veiledning og informasjon av skuterfølger/bedrifter hvorav åtte ble gjennomført og fem av dem med både politi og miljøvern. Hensikten med oppsynene var å se på ferdsel i områdene i Adventdalen med sidedaler, og undersøke ferdsel i Tempelfjorden og Van Mijenfjorden, Østkysten og Grønfjorden i mars og april.

Det var en klagesak om motorisert ferdsel som ble sendt til Miljødirektoratet, men saken ble deretter trukket av klager.

Antall helikopter landet i verneområdene: CHC har gått over til nytt rapportering system og sliter med å få ut en samlet oversikt siden 2022. Vi jobber med CHC for å få rettet dette opp.

Antall rapporter om, og tillatelser til å gå i land, som berører sårbare natur- og kulturmiljøverdier (Virgohamna): I 2023 ble det gitt 68 tillatelser til ilandstigning i Virgohamna for til sammen 67 fartøy.

Statistikk over jakt og fiske	Antall 2022	Antall 2023
Antall felte reinsdyr	265	253
Antall felte fjellrever	24	27
Antall fiska røyer	84	117
Antall felte ringsel	59	39
Antall felte storkobber	28	12
Antall felte ryper	1526	1371
Antall felte kortnebbgås	25	16
Antall felte havhester	3	3
Antall felte teister	8	11
Antall fiska pukcellaks	84	79

4.3 Virksomhetsmål 7: De 100 viktigste kulturminner- og kulturmiljøer på Svalbard skal sikres gjennom forutsigbar og langsiktig forvaltning

Syssemesteren utarbeidet en strategi for kulturmiljøforvaltning 2024-2029. Strategien skal være et grunnlag for Syssemesterens beslutninger på kulturmiljøfeltet de kommende fem årene. Den gir føringer for prioriteringene som må gjøres for å lykkes med å oppnå det nasjonale miljømålet 6.2 for Svalbard, som er likt virksomhetsmål 7.

Avtalen med Svalbard museum om overføring av håndverkertjenester er igangsatt og skal evalueres i løpet av 2024.

Styringsparameter (SP) 7.1: Positiv utvikling for prioriterte kulturminner

Et oppdatert kunnskapsgrunnlag er avgjørende for å kunne planlegge nødvendige tiltak knyttet til prioriterte kulturmiljø på Svalbard. I løpet av 2023 gjennomførte Syssemesteren 45 tilstandsvurderinger og 45 tilsyn av prioriterte kulturmiljø. Det ble utført nødvendige sikringstiltak ved 12 fredete bygninger. I tillegg har Syssemesteren arbeidet med hytteprosjektet, revisjon av kulturminneplan, og kvalitetssikring av data i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden.

Oppdrag 7.1: Forenklet revisjon av kulturminneplan for Svalbard

Arbeidet med revisjon av kulturminneplanen er i gang og forventes avsluttet innen 29. februar 2024. Den reviderte kulturminneplanen har som mål å være et strategisk dokument for Syssemesteren for å kunne prioritere innsatsen etter den til enhver tid rådende ressursituasjon. Kulturminneplanen, sammen med Askeladden, skal være et rapporteringsverktøy for det nasjonale miljømålet 6.2 for Svalbard.

Oppdrag 7.2: Karlegging av fredede hytter på Svalbard

Oppdraget går ut på å få oversikt over tilstand til og kunnskap om de fredete hyttene på Svalbard. Dette for å kunne prioritere hvilke tiltak som skal settes i gang for å sikre kulturmiljøene. I følge med statsbudsjettet for 2024 ble rammebetingelsene for prosjektet forbedret. Varigheten på prosjekt økte fra 2 til 6 år og den årlige støtten økte fra 1 til 2 millioner kroner.

Det er gjennomført en videreutvikling av prosjektet etter de nye rammebetingelser samt tre feltoppdrag til lokasjoner som er sjeldent besøkt og hvor det var behov for en tilstandsregistrering. I tillegg ble det gitt i oppdrag å ha tilsyn på de hyttene som Sysselmesteren besøkte gjennom toktsesongen.

Sysselmesterens feltinspektører på tilsyn ved fangsthytta «Lille Krypinn» i Wijdefjorden i juli 2023. Foto: Morten Meland/Sysselmesteren på Svalbard.

5. Andre oppgaver knyttet til overordnede mål i Svalbardpolitikken

Syssemesteren anser at hovedoppdrag 5, andre oppgaver knyttet til overordnede mål i Svalbardpolitikken, er gjennomført med tilfredsstillende måloppnåelse. Det gis innledningsvis en kort oppsummering av årets aktiviteter sammenholdt med de enkelte hovedoppdrag, hvilket igjen er undergitt en kort egen vurdering av hvorvidt målene er nådd. Det vises deretter til nærmere detaljer i underpunktene.

Syssemesterens bistand til andre statlige aktørers tilsyn på Svalbard er utført på tilfredsstillende måte. Det samme gjelder for Syssemesterens evne til å besørge tydelig, relevant og tilgjengelige informasjon gjennom alt fra egne internettsider, SOME, intervjuer, seminarer og foredrag. Av større hendelser kan nevnes en krevende redningsaksjon på Rabotbreen i mars, et isbjørn-dødsfall på Vindodden i april og grunnstøting i juni.

Det vises videre til statistikk for reiseliv. I korte trekk var Svalbard, som reisemål, tilbake på omtrent samme nivå som i 2019, dvs. før Covid, dog slik at det vises til enkeltheter og mer nyanserte utviklingstrekk i kap. 5.3.

Syssemesteren hadde gjennom året tett og konstruktiv dialog både med Longyearbyen og de øvrige samfunn. Selv om den sikkerhetspolitiske situasjonen har lagt bånd på kontakten med Barentsburg, er det gjennomført kontakt- og andre møter tilnærmet som i et normalår.

Syssemesteren antar videre at også oppdraget som Statens øverste representant på øygruppen er utført på en tilfredsstillende måte. Syssemesteren har deltatt på samtlige møter i Det interdepartementale polarutvalget gjennom året og herunder i det alt vesentlige holdt innlegg med situasjonsoppdateringer om Svalbard på disse møtene. Det har atter vært kontinuerlig, tett og god dialog gjennom hele året med Polaravdelingen om viktige og løpende saker. og det ble gjennomført 76 besøk hvor Syssemesteren enten hadde programansvar og/eller gav bidrag ut over kun møter og foredrag, der besøket av statsminister Jonas Gahr Støre i mars og H.K.H Kronprinsesse Victoria av Sverige i juni var høydepunkter.

5.1 Bistand med eksterne tilsyn

Syssemesteren har gjennom året ytt bistand ved flere statlige tilsyn i tillegg til tilsyn som Syssemesteren selv utfører. Branntilsyn er et område Syssemesteren selv har ansvar for utenfor Longyearbyen arealplanområde, men hvor en må leie inn kompetanse fra Longyearbyen brann og redning. Ved deres bistand er det avholdt tilsyn i Barentsburg, Pyramiden og i Ny-Ålesund. Det er gjennomført 11 branntilsyn utenfor Longyearbyen arealplanområde blant knyttet til de nevnte lokalsamfunnene, hvor det er registrert 32 avvik og gitt 15 anmerkninger knyttet til feil og mangler etter forskrift om brannvern på Svalbard.

Syssemesteren bistår også med ressurser for å gjennomføre og tilrettelegge for andre etaters tilsyn på Svalbard. Syssemesterens rådgiver og tolk bistår blant annet med koordinering, oversettelse av tilsynsdokumenter og rapporter, samt deltakelse og tolking under tilsyn i bosetningene hvor det er behov for russisk tolk.

I 2023 har det vært gjennomført møte med ledelsen i Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (NKOM), og etaten har gjennomført tilsyn med satellittjordstasjoner på Svalbard både i Barentsburg og Ny-Ålesund. Når det gjelder tilsyn fra Arbeidstilsynet, har en hatt faste årlige møter samt bistått ved tilsyn i Barentsburg. Ved gruvetilsynet i Barentsburg deltok som vanlig også Direktoratet for mineralforvaltning ved Bergmesteren på Svalbard. Syssemesteren har også bistått Miljødirektoratet ved et møte i Barentsburg for oppfølging av Trust Arktikugols forurensningstillatelse, samt tillatelse til etablering av nytt deponi for produksjonsavfall. Mattilsynet har gjennomført tilsyn med matvarekvalitet og vannforsyning både i Barentsburg og Pyramiden, samt veterinærtilsyn ved hundegården i Barentsburg. Årlig tilsyn med elektriske installasjoner i Barentsburg og Pyramiden ble imidlertid ikke gjennomført i 2023 av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), heller ikke tilsyn fra Luftfartstilsynet med Trustens helikopteraktivitet på Svalbard. Disse tilsynene forventes gjennomført i 2024.

5.2 Kommunikasjon

Hurtig informasjon og tilgjengelighet er viktige prinsipper i kommunikasjonsarbeidet hos Sysselmesteren. Sysselmesteren har et godt forhold til mediene, og legger vekt på å være raskt ute med nyheter når dette er mulig.

Sysselmesterens internettside er hovedkanal for informasjon til befolkningen. Nettsiden er sammen med Sysselmesterens sider på Facebook effektive og viktige informasjonskanaler både til lokalbefolkning, medier og samfunnet ellers under kriser og større hendelser. Ved slutten av 2023 hadde Sysselmesterens Facebook-side over 16.000 følgere, som er en økning på rundt 1000 følgere fra året før. Sysselmesteren opprettet Instagram-konto i 2021, og denne har over 2000 følgere ved utgangen av 2023.

Våren 2023 var preget av utfordrende værforhold som førte til stengte veier og innføring av ferdselsforbud i Longyearbyen i flere omganger. Kommunikasjon ut mot lokalbefolkningen og tilreisende var tidskrittisk og ble formidlet fortløpende både via Sysselmesterens hjemmesider og på Facebook. Et isbjørn-dødsfall i april utløste en god del mediehenndelser og mange tilbakemeldinger fra publikum, som ble håndtert fortløpende.

Sysselmesteren er medarrangør av Svalbardseminarene, en foredragsserie om populærvitenskapelige temaer om Svalbard. Foredragene holdes på UNIS i januar hvert år og er et samarbeid med UNIS og Norsk Polarinstitutt. Foredragene er et gratis tilbud til Longyearbyens befolkning og har vært arrangert hvert år siden 1996. For første gang siden pandemien ble seminarrekken i 2023 arrangert med publikum til stede i salen i tillegg til digital strømming. Nesten 800 mennesker fikk med seg årets seminarrekke, noe vi er veldig fornøyde med.

5.3 Reiseliv

Flytrafikk

Passasjertrafikken for 2023 ved Svalbard Lufthavn Longyear var omtrent som i 2022, med en nedgang på under 2 prosent. Totalt antall passasjerer innom flyplassen var 167 533. Av totalen reiste 23 429 passasjerer med charterfly, 17,5 prosent færre enn i 2022. Charterflyene er i all hovedsak knyttet til ekspedisjonscruisenæringen.

Generelt om reiselivet på Svalbard i 2023

Svalbard som reisemål målt i antall tilreisende er fortsatt ikke på samme nivå som i tiden før covid-19 pandemien. Visit Svalbard rapporterer at besøkstallene for 2023 er på nivå med 2015 og 2016. I forhold til 2019 og 2022, er det i 2023 hhv. 17,6 % og 7,4 % færre ankomne gjester, totalt 62 951 personer. Gjennomsnittlig oppholdstid for turistene er 2,39 døgn og beleggsprosenten gjennom året er 62 %.

I perioden oktober til og med mai er antall gjestedøgn omtrent på nivå med 2022, og nedgangen i antall gjestedøgn har først og fremst funnet sted i perioden juni til og med september. Norske gjester utgjør som vanlig det største segmentet, og stod for drøyt 51 % av gjestedøgnene i 2023, fulgt av Storbritannia, USA, Tyskland og Sverige, alle under 7 %. Likevel er det blant de norske besøkende at nedgangen er størst, nesten 17 % fra året før, målt i gjestedøgn. Noe av utviklingen kan skyldes dyrtid i Norge og en svak norsk krone som gir gode betingelser for utenlandske turister som besøker Norge. Det tilbys mange ulike guidete turer, og de tre mest populære turene er båttur, hundekjøring og snøskutertur, med hhv. 39, 22 og 15 % av totalt aktivitetssalg. Overnattingskapasiteten i Longyearbyen er fordelt på 488 rom med til sammen 1029 senger. I Barentsburg og Pyramiden er kapasiteten oppgitt til å være 121 rom med til sammen 260 senger.

Statistikk og utvikling

Longyearbyen havn og Visit Svalbard fører statistikk over antall passasjerer som har gått i land i Longyearbyen fra cruisenæringen. Antall gjester fra konvensjonelle cruiseskip, store fartøy som i hovedsak bruker én dag på Svalbard og i Longyearbyen, økte med hhv. 13 % og 57 % i forhold til 2019 og 2022, med 47 000 besøkende. Det konvensjonelle cruisemarkedet planlegger lenger frem i tid, og har brukt lenger tid på å ta seg opp igjen etter pandemien. Antall gjester på ekspedisjonscruiseskip, mindre fartøy som seiler og går i land rundt hele Svalbard, lå på omtrent samme nivå som året før, med 24 500 passasjerer i 2023.

Sysselmesteren fører statistikk over antall ilandstigninger utenfor bosetningene fra ekspedisjonscruise-segmentet, samt antall skip. Våre tall viser at det har vært en nedgang i antall ilandstigninger, fra 136 000 i 2019, til 110 000 i 2022, og videre til 94 500 i 2023. Antall brukte ilandstigningsplasser er 276, som er seks færre enn året før. Antall skip har økt noe, fra 73 i 2019 til 78 i 2023. Nedgangen i antall ilandstigninger skyldes i hovedsak kapasiteten til ekspedisjonscruiseskipene, kun 14 av 73 skip kunne føre mer enn 200 passasjerer, og 20 av 73 skip hadde en passasjerbegrensning på ti eller færre. Gjennomsnittlig sesonglengde for innmeldte ekspedisjonscruise var noe kortere enn i 2022; cirka fire måneder, fra 20. mai til 20. august. Skipene seiler i hovedsak langs vest- og nordkysten av Spitsbergen, men dersom isforholdene tillater det, også rundt Svalbard. I 2023 var drøyt 18 % av ilandstigningene på østsiden av Svalbard, avgrenset av Sørkapp i sør, og Verlegenhuken i nord. Sysselmesteren gjennomførte flere inspeksjonstokt rettet mot reisende i felt i løpet av perioden mai til september. Resultatet viste stor grad av etterlevelse, og færre regelbrudd enn i 2022.

I 2023 meldte 158 turoperatører inn aktivitet på Svalbard jf. Forskrift om turisme mv. på Svalbard, fem færre enn året før. Antall innmeldte individuelle turer utenfor forvaltningsområde 10 var 165 i 2023, litt lavere enn i 2022, og på nivå med 2019.

Antall innrapporterte feltdøgn økte fra 5000 i 2019 til 11800 i 2022. I 2023 er antall feltdøgn 10200. Disse tallene inkluderer forskere på feltarbeid og private reisende. I 2023 stod forskere på feltarbeid for 51 % av feltdøgnene. Blant de private reisende ble 35 % gjennomført med private båter, etterfulgt av skiturer som stod for 13 %. Feltaktiviteten finner i all hovedsak sted langs vest- og nordkysten av Spitsbergen. Under 6 % av feltdøgnene er rapportert i Nordaust- og Søraust-Svalbard naturreservater.

5.4 Opprettholde en robust og effektiv offentlig virksomhet

Sysselmesteren har de siste 10-15 årene gjennomgått en betydelig utvikling i antall ansatte og omfang i arbeidsoppgaver. I 2023 var ståtiden for ansatte på 1,8 år og 6 ansatte sluttet. Med åremålsordningen er det en iboende usikkerhet knyttet til turnover, noe som er utfordrende for drift og kontinuitet i virksomheten. Samtidig har man et betydelig kompetansetilfang og en tilknytning til sterke fagmiljøer på fastlandet noe som er en stor styrke. De siste årene har Sysselmesteren styrket HR og personalområdet og implementert digitale verktøy i denne sammenheng blant annet for å sikre at viktig kompetanse ikke forsvinner ved utskiftning av åremålsansatte.

Som en del av videreutviklingen av den interne styringen, har Sysselmesteren i 2023 langt på vei fått på plass rammeverk for forvaltning av GDPR i personalforvaltningen og personvernombud er oppnevnt. Sysselmesteren vil i det videre fortsette arbeidet med effektivisering gjennom standardisering og digitalisering.

5.5 Kontakt med lokalsamfunn utenfor Longyearbyen

Barentsburg

Det har vært gjennomført fire kontaktmøter mellom ledelsen hos Sysselmesteren og ledelsen i Trust Arktikugol, hvor også Russlands generalkonsul i Barentsburg har deltatt. Møtene har vært preget av et usedvanlig høyt antall saker, som i hovedsak er knyttet til en intensjon om økt russisk tilstedeværelse på Svalbard. Videre er det gjennomført om lag to «kontordager» i Barentsburg hver måned med representanter fra politi samt rådgiver-tolk. Et dominerende tema på møter med ledelse og ansatte i Trust Arktikugol lokalt har vært visumspørsmål.

Representanter fra Miljøvern avdelingen har på egen hånd og sammen med Miljødirektoratet hatt møter med ledelsen i Trust Arktikugol om Trustens aktiviteter på Svalbard, og det har vært gjennomført diverse tilsyn både i Barentsburg og i Pyramiden. Assisterende sysselmester har besøkt skolen og barnehagen i Barentsburg innenfor rammene av sitt ansvar for barnevern utenfor Longyearbyen arealplanområde.

I november ble det avholdt årlig folkemøte i Barentsburg med informasjon fra Sysselmesteren til innbyggerne i de russiske bosetningene. Sysselmesteren har også lagt til rette for «folk til folk samarbeid» ved å bistå Svalbard kirke med transport og tolketjeneste i forbindelse med ortodoks julefeiring i Barentsburg, hvor barn fra Longyearbyen fikk reise med Polarsyssel for å besøke barna i Barentsburg.

Kultur- og idrettsutvekslinger mellom Longyearbyen og Barentsburg er imidlertid lagt på is inntil videre etter vedtak av henholdsvis Longyearbyen lokalstyre og Svalbard Turn. Likeledes har Sysselmesteren avstått fra deltakelse på offisielle feiringer som ledelsen i Trust Arktikugol og Russlands generalkonsulat i Barentsburg har invitert til gjennom året. Årlig felles minnemarkering av Operafjell-ulykken ble imidlertid gjennomført som tidligere år.

Ny-Ålesund

Sysselmesteren har ikke i inneværende år gjennomført ordinære møter med driftsselskapet Kings Bay AS, men har hatt besøk av ledelsen ved Norsk Polarinstitutt (NP) som koordinerer forskningen i Ny-Ålesund. Ny-Ålesund har imidlertid hatt flere besøk fra Sysselmesteren i løpet av året hvor informasjon er utvekslet. Videre er det kontakt med både Kings Bay AS og NP gjennom året, blant annet som medlemmer av Beredskapsrådet. Det ble også i år gjennomført juletur til Ny-Ålesund sammen med Svalbard kirke.

Hornsund

Kontakt med den polske forskingsstasjonen i Hornsund er ivaretatt gjennom tidvis dialog. Det ble gjennomført juletur til Hornsund sammen med Svalbard kirke i desember. Hornsund ble også besøkt under høstens rundtokt. Stasjonens personell har vært involvert ved oppdateringen og utarbeidelsen av risiko- og sårbarhetsanalyser blant annet innen situasjonsbildet for forsyningssikkerhet på øygruppen.

Bjørnøya, Hopen og fangststasjoner

Sysselmesteren har kontakt med de meteorologiske stasjonene Bjørnøya og Hopen i ulike sammenhenger og informasjon fra personalet på stasjonene danner grunnlag for arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyser. I 2023 ble det igjen gjennomført julebesøk sammen med Svalbard kirke til Hopen og Bjørnøya. Farnhamna, Austfjordneset og Akseløya fangststasjoner har ikke hatt særskilt oppfølging fra Sysselmesteren i 2023.

5.6 Forvaltning og publikumsrettede oppgaver

Sysselmesteren utfører svært mange forvaltningsoppgaver i løpet av året. Etter pandemien er det merkbart økning i henvendelser.

Pass, visum og utlendingssaker

Sysselmesteren utstedte 358 visum, 299 pass og 191 ID-kort i 2023, som er noen færre enn i 2022. Det er egne dager for behandling av pass og ID-kort.

Vielser og skilsmisser

Det ble gjennomført 33 vielser i 2023. Det var ingen skilsmisser.

Notarius Publicus

Sysselmesteren har utført 64 notarialbekreftelser i 2023 (37 i 2022). På fastlandet oppkreves standard gebyr for slike tjenester. Dette gjøres pr. d.d. ikke på Svalbard.

Alkoholordningen

Sysselmesteren er etter forskrift om alkoholomsetning på Svalbard ansvarlig for behandling av søknader knyttet til import av alkohol, representasjonskvoter og andre alkoholtillatelser utenfor Longyearbyen. Videre utsteder Sysselmesteren kjøpstillatelser for kjøp av alkohol.

I 2023 behandlet Sysselmesteren 75 skjenkebevillinger (55 i 2022). De fleste av skjenkeløyyvene ble gitt til skip med aktivitet i farvannene rundt Svalbard i sommersesongen. Sysselmesteren utstedte 3152 alkoholkort (kjøpstillatelser) i 2023 mot 3419 i 2022. Det ble utstedt 3 representasjonskvoter, 41 importtillatelser og 23 uttalelser til skjenkebevillinger til Longyearbyen lokalstyre.

Våpensøknader

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for våpensøknader gikk fra 2-3 uker ved inngangen av 2023 til mindre enn 1 uke ved utgangen av 2023. Dette skyldtes i hovedsak en bemanningsøkning til 4 ansatte tilknyttet våpenforvaltningen, hvorav en av disse stillingene kom på bakgrunn av øremerkede midler ifb. våpenamnestiet. Det pågår et digitaliseringsarbeid av våpensøknader. Det nye saksbehandlingssystemet Blink, har blitt tatt i bruk på fastlandet, men det er p.t. ikke avklart når dette blir tilgjengelig for våpenforvaltningen på Svalbard. Innføring av Blink vil føre til mer effektiv og tidsbesparende saksbehandling.

Det ble i 2023 mottatt 1674 erverv-/lånesøknader, dette er en reduksjon på 229 søknader fra 2022. En medvirkende årsak til denne reduksjonen, er de endringene som ble gjort med gyldighetstiden på låneløyver i 2022. Reduksjonen i antall søknader om lån/erverv, har fristilt kapasitet til å fokusere mer på det forebyggende arbeidet og oppbevaringskontroller. Det ble gjennomført totalt 91 oppbevaringskontroller, både på bopel og i felt i 2023. I våpenamnestiperioden fra 1. januar til 1. juni 2023 ble det innlevert 80 våpen til destruksjon.

5.7 Statens øverste representant på Svalbard

Syssemesteren er regjeringens øverste representant på Svalbard og skal ivareta Statens interesser på øygruppen med tilhørende territorialfarvann. Det ligger i dette klare forpliktelser til konsekvent og fast håndhevelse av norsk suverenitet over øygruppen, ta hånd om korrekt overholdelse av traktaten og kontroll med at den blir etterlevd, bevare ro og stabilitet i området, bevare områdets sårbare og viktige villmarksnatur samt gi bidrag til samt understøtte opprettholdelse av norske samfunn på øygruppen.

5.7.1 Bindeledd mellom lokale aktører og sentrale myndigheter

Syssemesteren har gjennom året gitt bidrag til å samordne Statens aktiviteter på øygruppen, og det kan i den forbindelse vises til redegjørelsen under kap. 5.2. Det har i dette arbeidet blitt vurdert som særlig viktig å opprettholde tett og nær dialog med særlig Longyearbyen lokalstyre, men samtidig også med andre viktige etater som Kings Bay AS i Ny-Ålesund, Norsk Polarinstitutt, UNIS og Store Norske mv. Det er videre gitt høy prioritet både fra ledelsen og de ansatte til å ta godt imot, gjennomføre møter med samt legge til rette for andre offentlige etater som har fullmakter og viktige oppgaver på øygruppen. Her kan nevnes Arbeidstilsynet, Mattilsynet, Bergmesteren, NKOM, Tolletaten, Kystverket og Kystvakten m.fl.

Det kan videre trekkes frem at det for Syssemesteren har vært svært viktig å både vises tett tilstedeværelse i Barentsburg samt opprettholde løpende og konstruktiv dialog med Trust Arktikugol. Dette for å legge forholdene best mulig til rette for Syssemesterens- og andre offentlige etaters myndighetsutøvelse også i dette området. Slik vi vurderer det, har denne strategien hatt gode effekter.

5.7.2 Kunnskapsformidling, informasjon og representasjon

Syssemesteren skal holde regjeringen og andre sentrale myndigheter orientert om viktige spørsmål på Svalbard, samt fremme forslag til løsning av oppgaver i den utstrekning syssemesteren finner dette nødvendig og formålstjenlig. Det ligger herunder en forpliktelse til å bidra med faglige råd, samt gi god og riktig informasjon til sentrale myndigheter.

Syssemesteren har deltatt på samtlige møter i Det interdepartementale polarutvalget gjennom året og herunder i det alt vesentlige holdt innlegg med situasjonsoppdateringer om Svalbard på disse møtene. Det har vært tett og god dialog gjennom hele året med Polaravdelingen om viktige og løpende saker.

Fra og med mars har syssemesteren deltatt på «fredags-briefen» fra KSE til politisk ledelse i JBD, dog begrenset til den første fredag hver måned. Syssemesteren rapporterer i disse møtene kort om forhold relatert til politioppdrag, SAR-oppdrag og oppdrag eller hendelser knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap.

I 2023 hadde Sysselmesteren 76 delegasjonsbesøk eller eksterne møter. De viktigste besøkene, med besøk av statsminister Jonas Gahr Støre i mars og H.K.H Kronprinsesse Victoria av Sverige som to høydepunkter og hvor Sysselmesteren hadde helt eller delvis programansvar, holdt presentasjoner og hadde vertskapsroller, var som følger:

30.01	Kommunalministeren
27-28.02	Landbruks- og matministeren
01.03	Statsministeren
07-09.03	Statsforvalterne i Norge
20-22.03	Stortingets presidenten og den tyske forbundsdayspresidenten
18.04	Stortingets familie- og kulturkomité
24-25.04	Helse- og omsorgsministeren
13.06	Den indiske ministeren for geovitenskap
15.06	H.K.H. Kronprinsesse Victoria av Sverige
19.06	Stortingets utenriks- og forsvarskomité
12-14.09	Klima- og miljøministeren
21-22.09	Sjef for Forsvarets operative hovedkvarter
25.10	Den amerikanske ambassadøren
04-06.12	Ledelsen i Direktoratet for sikkerhet og beredskap

Besøk i 2023: statsminister Jonas Gahr Støre var i Longyearbyen i mars og H.K.H Kronprinsesse Victoria av Sverige besøkte Svalbard i juni. Foto: Eva Therese Jenssen/Sysselmesteren på Svalbard.

5.7.3 Svalbard Miljøvernfond

Svalbards miljøvernfond er et statlig fond underlagt Klima- og miljødepartementet. Sysselmesteren på Svalbard er sekretariat for fondet, og har arbeidsgiveransvar for tilsatt rådgiver. Fondets virksomhet er styrt av vedtekter, forskrift og eget tildelingsbrev fra Klima- og miljødepartementet. Fondet har egen årsrapport for virksomheten og styringsdialog med departementet. Det er to årsverk knyttet til sekretariatet og utgifter til drift og forvaltning dekkes av fondets inntekter.

Styret utnevnes av Klima- og miljødepartementet og er fondets øverste organ. Styreleder er fondets virksomhetsleder, mens sekretariatet har ansvar for daglig drift, herunder oppfølging av styrevedtak, kunngjøring av tilskudd, faglig vurdering og innstilling av saker for styret, utbetaling av tilskudd, oppfølging av prosjektporteføljen og informasjonsvirksomhet.

Fondet leverer egen årsrapport til Klima- og miljødepartementet. Årsrapport og prosjektrapporter for avsluttede prosjekter er tilgjengelig på fondets nettside: Svalbards miljøvernfond (www.miljovernfondet.no)

6. Styring og kontroll hos Sysselmesteren

6.1 Vurdering av utfordringer og muligheter knyttet til samfunnsoppdraget

Sysselmesteren benytter mål- og resultatstyring som prinsipp drift av virksomheten. I kapittel 3 og 4 er det gjort rede for mål og oppdrag samt resultater for disse.

Sysselmesteren forholder seg til Instruks for Sysselmesteren i all overordna oppfølging av virksomheten. Ved inngangen til hvert år mottar Sysselmesteren tildelingsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet (JBD) og Klima- og miljøverndepartementet (KLD). Tildelingsbrevet blir gjennomgått, operasjonalisert, påført egne satsinger og deretter fordelt av sysselmesteren til hver enkelt avdeling, hvilket igjen danner grunnlaget for avdelingenes interne virksomhetsplaner. Disse operative virksomhetsplanene inneholder mål, tiltak og prioriteringer (fra 1 – 3). I tillegg kommer alle løpende faste og variable. Denne metodikken sikrer at alle oppdrag blir fulgt opp, ansvar fordelt og rapportert ihht gjeldende styringskrav. Sysselmesteren leder “gjennom linja” ved og gjennom sin ledergruppe. Slik rendyrkes også forholdet mellom strategisk ledelse (Sysselmesteren og ledergruppen) og operativ ledelse (avdelingsledere og assisterende sysselmester for Staben).

Rapportering på tildelingsbrev gjøres ukentlig på ledermøte, i tertialrapporteringer til JBD og KLD og i statsstyringsmøter. Tertialrapportene har fokus på mål, resultater/effekter og vurderinger av løpende drift.

Sysselmesteren har siste år satt søkelys på hvordan Sysselmesteren i større grad kan skape handlingsrom for effektiv ivaretagelse av kjerneoppgavene som kommer gjennom tildelingsbrevet fra JBD og KLD. Denne kartleggingen videreføres gjennom å identifisere hvilke arbeidsprosesser som kan standardiseres og digitaliseres. Videre må arbeidet med å se på oppgaveporteføljen hvorvidt den er relevant opp mot rollen som politimester og statsforvalter, samt se på muligheter for samhandling med faginstanser på fastlandet videreføres. Dette primært for å forhindre sårbarheter innen fag der Sysselmesteren ikke selv har tvillingkompetanse eller der oppgaver kan ivaretas med høyere kvalitet og effektivitet i større fagmiljøer. Eksempler på dette er tettere samarbeid og løsninger med statsforvaltere og politimesterembeter.

6.2 Særskilte rapporteringskrav knyttet til internkontroll

Sysselmesteren tok i 2022 i bruk digitale systemer for HR-håndbok og HMS-håndbok i samarbeid med Simployer. Systemene gir en ny og oversiktlig tilgang til viktig internkontrolldokumenter. Systemet inneholder også en digital avviksmul som ivaretar saksbehandling og varsling om oppfølging av avvik.

Sysselmesteren hadde i 2022 tilsyn fra Datatilsynet på visumsaksbehandling og personvernlovgivningen. Sysselmesteren fikk 2 avvik til oppfølging. Dette var bla knyttet til avklaring rundt behandlingsansvarlig instans i visumsakene. Disse avvikene er lukket i 2023.

Sysselmesteren hadde videre tilsyn fra Arbeidstilsynet høsten 2022. Her fikk Sysselmesteren to pålegg knyttet til risikovurdering, plan og tiltak knyttet til tids- og arbeidspress samt pålegg om plan og tiltak for å forebygge psykiske plager. Avvikene ble lukket i begynnelsen av februar 2023.

Økonomistyring

Økonomistyringen ivaretas gjennom månedlig regnskapsrapportering som tilfredsstillers krav til korrekthet og grunnlag for nødvendige beslutninger og budsjettjusteringer underveis i året. Videre tar vi i 2024 i bruk økonomistyringsverktøyet Økonomiinfo som gir enkel tilgang til løpende regnskapsinformasjon og som henter data fra Unit4 ERP, i tillegg til at den henter måneds- og årsverk fra DFØs lønssystem.

Virksomheten følger standard kontoplan og kontantprinsippet etter Statens regnskapsstandarder. Det vises ellers til kapittel om årsregnskap. Riksrevisjonen utfører løpende kontroll med virksomheten. Det er ikke meldt om avvik.

6.3 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet

Syssemesteren hadde i 2023 ingen saker til oppfølging fra Sivilombudet. I forbindelse med revisjon av Syssemesteren 2023, ble det konstatert svakheter ved materiellforvaltning, avtaleoppfølging og manglende overordnede dokumenter. Den interne styringen har høy prioritet hos ledelsen i 2024 og det skal etableres systemer, rutiner og risikovurderinger som grunnlag for god internkontroll. Tilsvarende er materiellområdet og avtaleforvaltning et satsingsområde med styrket bemanning foreløpig i et ettårs perspektiv og hvor formålet er å etablere system for internkontroll som sikrer god forvaltning av Syssemesterens portefølje av eiendom, bygg- og anlegg.

7. Fellesføringer og andre krav fra Regjeringen

7.1 Redusere konsulentbruken

Syssemesteren har svært beskjedne ressurser og en del av aktiviteten som Syssemesteren har ansvaret for krever bistand fra eksterne. Dette for eksempel ved grunnlagsarbeidene for de større kontrakter som Syssemesteren har ansvaret for eller skal bidra på, IKT-tjenester der Syssemesteren selv ikke har kompetanse og juridisk bistand i forbindelse med GDPR-arbeidet. Syssemesteren kjøper ikke tjenester fra kommunikasjonsbransjen.

7.2 Lærlinger

Syssemesteren har ikke hatt lærlinger i 2023 eller tidligere år. Årsaken til dette er flere. Syssemesteren er åremålsbedrift noe som medfører vansker med å ivareta lærlinger over tid og sikre god oppfølging. Videre er det ikke aktuelt med lærlinger i flere av funksjonene Syssemesteren har, eksempelvis politiet og staben. Også kontorfasilitetene til Syssemesteren er i dag så begrenset at det ikke vil være plass til lærlinger.

8. Vurdering av framtidsutsikter

Egen organisasjon og oppgaveløsning

Syssemesteren har, som fremholdt i årsrapporten for 2022, en omfattende ansvars- og saksportefølje med mange komplekse og spesialiserte oppgaver. Syssemesteren har derfor opprettholdt fokus på utvikling av egen organisasjon, hvilket har ført til at stadig flere rutiner, instruksjoner samt arbeidsmetodikk utvikles, skriftliggjøres og forbedres. Selv om mye er på plass, gjenstår fremdeles områder som behøver gjennomgang og utvikling. Ledelses- og administrativt fokus rettet inn mot egen organisasjon må derfor opprettholdes også innværende år, alt med målsetning om å skape best mulig utnyttelse av egne ressurser innen tildelt oppdrag, styringssignaler, lovkrav og budsjetter.

De interne områdene som vil ha særlig fokus innværende år er 1) videreutvikling av HR-arbeidet, 2) forbedret materiell-, avtale- og kontraktsoppfølging, 3) økt digitalisering, herunder gjennomføring av nødvendige sikkerhetsmessige oppgraderinger av våre IKT-systemer, 4) bedre internkontroll og 5) utvikling av en

velfungerende og god ledergruppe.

Det ligger i åremålets- og Svalbardsamfunnets natur at ansatte kommer og går. Pr. 31. desember 2023 var gjennomsnittlig ansettelsestid 1 år og 8 måneder, hvilket er en forbedring sammenholdt med 2022 (1 år og 4 måneder). Det er herunder positivt at «kun» 6 ansatte «reiste på slutt». Tross denne positive utviklingen, er det fremdeles slik at Sysselmesteren taper kontinuitet, kompetanse, «organisatorisk hukommelse», initiativer og dermed energi. Turnover krever samtidig kontinuerlig innsats gjennom ansettelsesprosesser, administrasjon, intern opplæring og tilvenning. Sysselmesteren vil følgelig også innneværende år, i samhandling med de ansatte og deres organisasjoner, videreutvikle relevante virkemidler som kan bidra til å øke stå-tiden til den enkelte medarbeider.

Når det gjelder utadrettet virksomhet, vises det til at sysselmesteren ultimo 2021 lanserte intensjonen om 360-graders fokus på myndighetsutøvelse. Det ligger i dette 1) intensjon om å jobbe målrettet og systematisk for å utvikle et klart og tilgjengelig regelverk, 2) besørge høy kvalitet og tilfredsstillende tempo for egen saksbehandling, 3) opprettholde høy og risikovurdert tilstedeværelse i felt, kombinert med flere og kvalitetsmessige gode tilsyn og kontroller, samt 4) fokus på egen etisk standard.

Så langt har disse intensjoner båret frem gode frukter. Det kan til dette vises til foregående kapitler med beskrivelser av regelverksutvikling og måloppnåelse når det gjelder forvaltningsmessig kvalitet, saksbehandlingstid og restanser. Atter kan særlig trekkes fram sammenhengen mellom økt fokus på tilsyn og kontroller, og en fem-dobling i antallet anmeldelser for overtredelser av svalbardmiljøvernloven. Så lenge dette fokuset opprettholdes, er det gode grunner til å tro at etterlevelsen av miljøvernregelverket vil bedres, alt med den følge at Svalbards unike og sårbare natur ivaretas så godt dette lar seg gjøre.

Blant andre utadrettede områder som er krevende både når det gjelder kompleksitet, kunnskapsgrunnlag og ressursbehov, må særlig områdene samfunnssikkerhet/beredskap og utlendingsforvaltning trekkes frem.

Fokus på samfunnssikkerhet og beredskap har økt betraktelig de to siste årene, hvilket har krevd et betydelig løft i tematisk innhold og omfang av de nå ferdig utarbeidede Svalbard ROS på naturskade-, ulykkes- og forsyningssikkerhetsområdene. Alt dette skal vedlikeholdes. Atter kommer utarbeidelse og vedlikehold av ulike planverk. Flere hendelser og større fokus krever økt årvåkenhet og flere tidsriktige og korrekte rapporteringer til Justisdepartementet og DSB. Det sier seg selv at tiden er overmoden for å utvide antallet samfunnssikkerhetsrådgivere fra en til to eller flere personer. På kort sikt løses dette ressursbehovet gjennom hospiteringsordninger. På lengre sikt, kreves mer permanente løsninger. Dette vil vi komme tilbake til.

Når det gjelder området utlendingsforvaltning, nemlig Sysselmesterens behandling av visumsaker etter utlendingsloven § 102 c annet ledd og mottak og registrering av søknader om oppholdstillatelser på fastlandet og søknader om statsborgerskap, alt etter utlendingsforskriftens § 17-7b, har det grunnet økt andel utenlandske fastboende på Svalbard, økningen innen internasjonal turisme samt krigen i Ukraina (med tilhørende sanksjonsregime) funnet sted en markant økt arbeidsmengde både i antall saker, henvendelser og kompleksitet i de ulike problemstillinger. Dette uten av Sysselmesteren – så langt – har evnet å kompensere dette internt og/eller mottatt vesentlig endret bistand fra UDI. På kort sikt tenkes dette økte ressursbehovet løst gjennom hospiteringsordninger. På lengre sikt, kreves mer permanente løsninger, hvilket vil bli gitt prioritet i tiden som kommer.

Det har siden høsten 2021 vært en uttrykt målsetning fra sysselmesterens side å trekke klare grensesnitt mellom egen organisasjons oppdrag og fullmakter holdt opp mot andre offentlige etaters ansvar og oppdrag. Dette arbeidet vil fortsette. Det har i tillegg vært en uttrykt målsetning å «flagge ut» alle oppdrag og fullmakter som ikke naturlig hører inn under en politimester eller statsforvalter sine normale oppgaveporteføljer. Så langt har dette arbeidet ført til at oppgaver relatert til vegtrafikk og kjøretøy er overdratt til Statens vegvesen. I tillegg er oppgaver knyttet til momsrefusjon (registrering og saksbehandling ved søknad om refusjon av moms) overført til Toll.

Neste arbeidsområde som vi nå ønsker overført til andre offentlige etater, er ansvar og oppgaver forbundet med kjøpstillatelser for alkohol (alkoholkortordningen). I korte trekk kan det vises til forskrift om alkoholordningen for Svalbard av 1998, med senere endringer. De målgrupper som pr i dag får tildelt alkoholkort spenner seg fra fastboende, via midlertidig bosatte til tilreisende med båt. Arbeidsoppgavene internt her strekker seg fra mottak av søknader, arkivføring og informasjonsvirksomhet til saksbehandling, produksjon av alkoholkort til oppdatering og vedlikehold av programvare og skrivere mv.

I 2023 produserte Sysselmesteren 3152 alkoholkort. Til dette, og til de foran beskrevne arbeidsoppgaver, antar vi at det samlet gikk med nærmere ett årsverk. Sysselmesteren antar tiden nå er overmoden for at alkoholforskriften, som ble skrevet «i en annen tid», bør endres slik at fullmakter og oppgaver overføres fra Sysselmesteren til andre offentlige organer, se om dette forskriftens § 2-4 og 2-5. Gitt den utvikling og modernisering som har funnet sted innen annen offentlig forvaltning i Longyearbyen, er det nå ingen relevante grunner for at Sysselmesteren, som statsforvalter og politimester, fortsatt bør ha dette ansvaret og herunder avsette sårt tiltrengte ressurser til regulering av enkeltmenneskers alkoholkonsum.

Gitt opprettholdelse av de nevnte fokusområder og initiativer, er det gode grunner til forvente at Sysselmesteren som organisasjon har gode fremtidsutsikter både på mellomlang og lengre sikt.

Samfunnsoppdraget

Sysselmesterens samfunnsoppdrag forholder seg i fortsatt i grove trekk til fire hovedområder som hver for seg er sentrale og samtidig påvirker hverandre. Dette er 1) samfunnsutvikling, 2) næringsutvikling, 3) forholdet til klima og naturmiljø og 4) opprettholdelse av ro og stabilitet i området.

Til dette kan det kort pekes på visse utviklingstrekk og utfordringer.

Samfunn

Som fremholdt i årsrapporten for 2022 fremstår Longyearbyen lokalsamfunn som et attraktivt bosted både for nordmenn og utenlandske statsborgere. Samfunnet har et velfungerende tjenestetilbud innen skole- og oppvekstsektoren, helsevesen, annen offentlig tjenesteyting, idrett og kultur, varehandel og restaurant- og uteliv. Longyearbyen har også mange attraktive arbeidsplasser både innen offentlig forvaltning og privat næring, og som trekker til seg relevante og kompetente arbeidstakere. Disse arbeidstakere motiveres atter av det nevnte tjenestetilbud. For noen er Svalbards mange naturopplevelser nok i seg selv. Staten har i tillegg etablert flere viktige institusjoner i Longyearbyen. Andre viktige institusjoner og foretak er Svalbard satellitt-stasjon, LNS og Hurtigruten m.fl., som hver for seg bidrar med attraktive og trygge arbeidsplasser.

Av SSB sin rapport; Samfunnsforhold på Svalbard, utgitt 20 oktober 2023, side 7, fremgår som følger:

«Etter å ha falt gjennom hele 90-tallet og fram til 2006, da tallet var nede i 2 266 personer, har befolkningen på Svalbard økt sakte, men sikkert. Det var registrert 3094 bosatte på Svalbard den 1. januar 2023. Dette er 396 personer flere enn for 10 år siden, da det var 2 698 registrerte. Av disse bodde 2 542 i Longyearbyen, 54 i Ny-Ålesund, 488 i Barentsburg og Pyramiden, og 10 i Hornsund. Det vil si at 82 prosent av befolkningen på Svalbard nå bor i Longyearbyen.»

Av samme rapport på side 12, fremgår videre som følger:

«Vel 63 prosent av innbyggerne i Longyearbyen og Ny-Ålesund har norsk statsborgerskap. I 2009 var andelen 85 prosent. Siden den gang har tendensen vært at en stadig større del av befolkningen har utenlandsk statsborgerskap. Antallet med norsk statsborgerskap falt fra 1818 personer i 1. halvår 2009 til 1651 personer i 1. halvår 2023. Antallet med utenlandsk statsborgerskap har i samme periode økt fra 322 til 945 personer. Det er særlig gruppen ikke-nordiske vesteuropeere som har økt siden 2019, fra 5,7 til 9,6 prosent av befolkningen, og dette er nå blitt den viktigste ikke-norske gruppen. Det har også blitt flere østeuropeere. Gruppen med statsborgerskap fra afrikanske og asiatiske land er stadig en viktig del av befolkningsgrunnlaget på Svalbard. Det er flest filippinere og thailendere i denne gruppen.»

Det er etter dette to utviklingstrekk som må fremheves; Befolkningen i Longyearbyen øker jevnt og trutt, hvilket skyldes at andelen utenlandske statsborgere øker. Det er alltid krevende å se inn i framtiden. Samtidig fremviser Longyearbyen indre energi i retning av befolkningsvekst. Det som ev. vil kunne bremse dette opp, er den generelle økningen i kostnadsnivået, variasjoner i arbeidsmarkedet og tilgangen på boliger. For enkelte grupper utenlandske statsborgere er det imidlertid grunn til å tro at det offentlig tilgjengelige tjenestetilbudet er vel så viktige incentiver for å bosette seg her, også over lengre tid.

For Sysselmesteren vil det under enhver omstendighet, både på kort-, mellomlang- og lang sikt, være en prioritert oppgave å opprettholde et kvalitetsmessig best mulig tjenestetilbud til samfunnet. Dette i form av gode og tilgjengelige forvaltningstjenester, gode polititjenester, god redningstjeneste, god koordinering mellom andre offentlige myndigheter samt opprettholdelse av et høyt fokus på samfunnssikkerhet og beredskap. Samtidig må det ikke underkommuniseres at befolkningsvekst legger stadig større beslag på Sysselmesterens samlede kapasiteter. Det må videre legges til grunn at utenlandske statsborgere på noen områder krever et spesialisert tjenestetilbud fra Sysselmesterens side. Språk er en faktor. Et annet område er utlendingsforvaltning, herunder med sin kompleksitet hva gjelder behandling av for eksempel visumsøknader.

I Svalbard-Ros1 omhandles risiko for atomhendelser, akutt forurensning, ulykker til sjøs, skred, flom og overvann, sterk vind og cyberangrep. Med dette som utgangspunkt har Sysselmesteren utarbeidet oppfølgingsplaner, herunder med ansvarsavklaringer og risikoreduserende tiltak. Dette løpende arbeidet fortsetter og antas å være av stor samfunnsmessig betydning.

I 2023 ble Svalbard-Ros2 så godt som ferdigskrevet. Denne Ros-analysen er en analyse av risiko og sårbarheter knyttet til forsyningssikkerhet og beredskap på Svalbard. Det nærmere innhold er begrenset etter sikkerhetsloven, og vil ikke bli ytterligere omhandlet her. Med utgangspunkt i denne analysen vil Sysselmesteren videreutvikle planverk og oppfølgingsplaner, herunder med de nødvendige ansvarsavklaringer. I dette arbeidet vil både Svalbard beredskapsråd og samarbeidende statlige etater bli involvert.

Sysselmesteren finner fortsatt grunn til å anta at regelverksutviklingen på øygruppen bør fortsette. Sysselmesteren og andre offentlige etater må samtidig fortsette utviklingen av en kvalitetsmessig god, rettssikker og konsekvent forvaltning både innen bosetningene og for hele øygruppe.

Næringsutvikling:

Det vises også her til SSB sin rapport; Samfunnsforhold på Svalbard, utgitt 20 oktober 2023.

I korte trekk opplyses at økonomien på Svalbard de siste tiårene har vært preget av at kulldriften fases ut, mens andre næringer tiltar. Det kan herunder nevnes at offentlig sektor, herav de delene som ivaretar forvaltning, sammen med privat sektor, siden 2009 har blitt viktigere arbeidsgivere på Svalbard.

Etter nedstenging på grunn av Covid-19 i 2020 tok omsetningen på Svalbard seg opp igjen i 2021, og denne trenden fortsetter i 2022. Det ble omsatt for totalt 4,6 milliarder. Den største omsetningen på 969 millioner har næringene innenfor transport og lagring, mens næringene innenfor kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter har hatt størst prosentvis økning, 94 % fra 2021.

I perioden 2008 til 2022 økte sysselsettingen med 383 personer, tilsvarende om lag 18 %. Samtidig fremkommer visse variabler for kategoriene hel- og deltidsansatte i denne perioden. Av statistikkene kan videre trekkes frem at flesteparten av sysselsatte i sesongengasjement er i næringer som knytter seg mot turisme. Det vil si overnattings- og serveringsvirksomheten, forretningsmessig tjenesteyting og kultur- og underholdningsvirksomheten.

Det kan etter dette, og som foran nevnt, legges til grunn at Longyearbyen som samfunn har en indre energi som både ønsker og evner å skape økonomisk vekst. Uten å trekke frem bestemte næringer, vil økonomisk vekst både på kort og mellomlang sikt kunne bidra til befolkningsvekst og dermed føre til økt press både på

boligmarkedet og den samlede kapasiteten for infrastruktur og tjenesteytingen som hører under Longyearbyen lokalstyre. Atter kommer økt press på kapasiteten til andre offentlige etater, herunder for Sysselmesteren.

Klima og naturmiljø

Svalbards unike og sårbare naturmiljø står fortsatt ovenfor to hovedutfordringer; klimaendringer og ferdsel.

Som fremholdt i årsrapporten for 2022, er det bred enighet blant anerkjente og ledende forskningsmiljøer om at klimaet på Svalbard er i drastisk endring. Klimaet blir stadig varmere og etter hvert villere og våtere. Havet varmes opp, havisen forsvinner og land-erosjonen (som følge av mindre sjøis) øker. Konsekvenser av dette er økt fare for naturskader, herunder økt fare for stranderosjon, ras, stormer og flom.

Størst betydning får de nevnte klimaendringene for de is-avhengige artene, slik som sel og for isbjørn. Uten sjøis vil enkelte sel-arter forflytte seg til andre områder når de skal "kaste unger". Isbjørnen, som har sel som hovedføde, vil naturlig flytte etter.

Mindre utbredelse av is gjør atter flere områder tilgjengelige for turisme og annen ferdsel.

Utbredelsen av is varierer imidlertid fra år til år. Gjennom store deler av sommeren 2023, så langt ut som til slutten av juli, lå havisen og presset ned mot de nordlige delene av Spitsbergen, Hinlopen og Nordaustlandet. Dette førte til at små og store turistfartøy, fra mindre seilbåter til større ekspedisjonscruisefartøy fartet opp og ned langs vestkysten av Spitsbergen under den mest hektiske delen av sesongen. Først mot sluttet av sesongen tiltok aktiviteten nordover og østover. Sysselmesterens tidlige antakelser om økt press og påvirkning av sårbare naturområder i den nord-østlige delen av Svalbardarkipelet slo dermed ikke helt til. Allerede i 2024, alt avhengig av havisens bevegelser, kan dette bildet se annerledes ut.

Til dette kommer at antall passasjerer om bord på ekspedisjonscruisefartøy lå på om lag samme nivå i 2023 som året før, nemlig på om lag 55.000. Det er ingenting som tyder på at påvirkningen av naturmiljø rundt hele øygruppen vil avta. Dette både i form av ferdsel, slitasje ved ilandstigninger samt forstyrrelse av dyrelivet.

Samtidig opprettholdes risikoen for skipsulykker (havari, grunnstøting, brann og akutt forurensning) også i de fjernliggende og sårbare områder som nevnt. Høy aktivitet som nevnt fører og til forhøyet risiko for medisinsk evakuering fra fartøy som befinner seg langt unna Longyearbyen og Sysselmesterens NAWSARH-base. Atter kommer risiko for overtredelser av lover og regler gitt med formål å verne naturmiljøet. Ved fortsatt høy aktivitet kommende år, kombinert med mindre sjøis og ferdsel rundt hele øygruppen, utfordres Sysselmesterens kapasiteter til å føre tilsyn på rett sted og til rett tid.

Sikkerhetspolitikk

Sysselmesteren er godt orientert om innholdet i de to offentlige utredningene som ble avgitt i 2023, og som direkte eller indirekte beskriver innhold og betydning av norsk sikkerhetspolitikk på Svalbard, se NOU 2023:17, Totalberedskapskommisjonens rapport, og NOU 2023:14, Forsvarskommisjonens rapport. Det kan atter vises til et av Sysselmesterens viktigste oppdrag; bevaring av ro og stabilitet i området.

Med dette som bakgrunn har Sysselmesteren opprettholdt egen strategi om tydelig, korrekt og regelmessig tilstedeværelse i de russiske bosettinger Barentsburg og Pyramiden. Dette fokus vil opprettholdes.

Sysselmesteren vil atter gi høy prioritert til det løpende arbeidet med å holde sentrale myndigheter orientert om trender og sikkerhetspolitiske utviklingstrekk.

Turister i land på Gravneset i Magdalenefjorden, juli 2023. Foto: Morten Meland/Syssemesteren på Svalbard.

9. Årsregnskap 2023

9.1 Ledelseskommentar årsregnskapet 2023

Formål

Syssemesteren er regjeringens øverste representant på Svalbard. Syssemesteren er et statlig forvaltningsorgan under Justis- og beredskapsdepartementet som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 av desember 2022 fra Finansdepartementet og krav i tildelingsbrevet for 2023 fra Justis- og beredskapsdepartementet og klima- og miljødepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Syssemesteren på Svalbards disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

I 2023 har Syssemesteren på Svalbard samlet disponert tildelinger på utgiftssiden á kr. 350.828.969, jf. Note C del I i årsregnskapet. Tildelingen er delt mellom kapittel for drift, transporttjeneste og kulturminnevern. Det er i tillegg gitt merinntektsfullmakt på de samme kapittel. Syssemesteren på Svalbard har i 2023 hatt en samlet mindretgift på kr. 22.337.292, og samlet merinntekt på kr. 4.893.080.

Tildelingen på kapittel 5 Sysselmesteren var på kr. 93.513.457 (Note C del I), og mindreutgiften var på kr. 3.537.109, som gir totale kostnader på kr. 89.976.348 i 2023. Sysselmesteren ga i 2023 en belastningsfullmakt til Politidirektoratet på kr. 3.000.000. Politidirektoratet brukte kr. 1.673.323 (Note E), dette inkluderer en feilføring på kr. 134.058. Dette medfører at mindreutgiften etter avgitt belastningsfullmakt er kr. 1.863.786 (Note E). For kapittel 3005 post 02 var det for 2023 budsjettert med inntekter på kr. 3.000.000. Regnskapet viser inntekter på kr. 5.275.125. Merinntekten på kapittel 5 var på kr. 2.275.125 (Note C del I) skyldes inntekter fra Svalbard Miljøvernfond til dekning av sekretariat og administrative kostnader med fondet.

Tildelingen på kapittel 6 Sysselmesterens transporttjeneste var på kr. 255.081.802 (Note C del I) og mindreutgiften var på kr. 18.689.987. Til grunn for denne mindreutgiften er mindre flytimer, Sysselmesteren budsjetterte med 1080 timer, mens samlet flytid var 777 timer. Sysselmesteren hadde avsatt 3 millioner til kontraktsforhandlinger nytt tjenestefartøy dette ble vesentlig billigere, og i tillegg ble det bunkret mindre drivstoff til Polarsyssel enn budsjettert. Merinntekten på transportkapittelet, kr. 924.198 (Note C del I), skyldes utleie av Polarsyssel til våre statlige samarbeidspartnere.

Tildelingen på kapittel 9 Kulturminnetiltak var på kr. 2.300.710 (Note C del I), og mindre forbruket var på kr. 110.196.

I budsjettet for 2023 var det forutsatt inntekter på kr. 300.000 i kapittel 3005 post 01 Diverse inntekter. Regnskapet viser inntekter på kr. 804.518 (Note C del I). Dette er pass- og våpengebyr.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr. 31.12.2023 kr. 2.089.508. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeldt mellomværende består av.

På grunnlag av årsregnskapet søker Sysselmesteren på Svalbard om å få overføre mindreutgiftene/merinntektene på de ulike kapittel til neste år, jfr. Note E.

- Kapittel 5 Sysselmesteren, kr. 4.138.912
- Kapittel 6 Sysselmesterens transporttjeneste, kr. 12.343.714
- Kapittel 9 Kulturminnetiltak, kr. 110.196

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Sysselmesteren på Svalbard. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert pr d.d. men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av april 2024.

Longyearbyen, 19. februar 2024

Lars Fause
sysselmester

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2022 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgnings- og kapitalregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Svalbardregnskapet

Sysselmesteren på Svalbard mottar bevilgning over Svalbardbudsjettet og rapporterer regnskapstall til Svalbardregnskapet. Utgifter og inntekter rapportert til Svalbardregnskapet, rapporteres netto på en avsetningskonto i statsregnskapet, kapitalkonto 845004 Avsetninger i Svalbardregnskapet, og denne kapitalkontoen vises i bevilgningsrapporteringen. En nærmere presentasjon av utgifter og inntekter rapportert til Svalbardregnskapet vises i note C. I note C presenteres regnskapstall rapportert til statsregnskapet etter kapittel og post i Svalbardbudsjettet og i nederste del regnskapstall rapportert til Svalbardregnskapet etter art i standard kontoplan. Note A og B gir utfyllende informasjon om regnskapstall knyttet til statsregnskapet, og note D og E gir tilsvarende informasjon om regnskapstall knyttet til Svalbardregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorrapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorrapporteringen Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen, bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen Spesifisering av bokført avregning med statskassen. Noten viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskonto) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifisering av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøptransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2023

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling**	Regnskap 2023	Merutgift (-) o mindreutgift
0440	Politiet	01	Driftsutgifter	B	0	500 000	
0444	Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	01	Driftsutgifter	B	0	200 000	
0900	Nærings og fiskeridepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	B	0	0	
0469	Vergemål	21	Spesielle driftsutgifter	A	20 000	8 000	12 000
1420	Miljødirektoratet	21	Spesielle driftsutgifter	B	0	93 000	
0414	Forliksråd og andre domstolsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A	50 000	0	50 000
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter		0	23 461	
<i>Sum utgiftsført</i>					<i>70 000</i>	<i>824 461</i>	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling**	Regnskap 2023	Merinntekt o mindreinntekt
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ref.grupplivsforsikring/Ymse		0	105 696	
<i>Sum inntektsført</i>					<i>0</i>	<i>105 696</i>	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

718 765

Deposita og avsetninger

845004	Avsetninger i Svalbardregnskapet			C		319 798 597	
<i>Sum netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport) til Svalbardregnskapet</i>						<i>319 798 597</i>	

Sum netto rapportert til bevilgnings- og kapitalregnskapet

320 517 362

Kapitalkontoer

60056001	Norges Bank KK /innbetalinger					9 161 303	
60056002	Norges Bank KK /utbetalinger					-330 086 039	
704266	Endring i mellomværende med statskassen					407 374	
<i>Sum rapportert</i>						<i>0</i>	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2023	2022	Endring
704266	Mellomværende med statskassen	-2 089 508	-2 496 882	407 374

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
041421		50 000	50 000
046921		20 000	20 000
044022		0	0

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Sysselmesteren har fått stilt en belastningsfullmakt på Kap 0444 Politiets sikkerhetstjeneste (PST), post 01 kr 200.000,- til disposisjon. Sysselmesteren har belastet kr 200.000,- til dette formålet.
 Sysselmesteren har fått stilt en belastningsfullmakt på Kap 1420 Miljødirektoratet, post 21 kr. 93.000,-, til disposisjon for tiltak etter handlingsplanen mot fremmede arter. Sysselmesteren har belastet kr 93.000 til dette formålet.
 Sysselmesteren har fått stilt en belastningsfullmakt på Kap 0440 Politiet post 01 kr 500.000,- til disposisjon. Sysselmesteren har belastet kr 500.000,- til dette formålet.
 Sysselmesteren har fått stilt en belastningsfullmakt på Kap. 0900 Nærings- og fiskeridepartementet kr. 1.600.000,-, til disposisjon for arbeid med utarbeidelse av sertifiseringsordning for Svalbardguider. Sysselmesteren har belastet kr 0 til formålet

Note C del I Spesifisering av netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport) til Svalbardregnskapet etter kapittel og post

Utgiftskapittel i Svalbardregnskapet	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2023	Merutgift (-) og mindretgift
0005	Sysselmesteren (jf. kap. 3005)	01	Driftsutgifter	93 513 457	89 976 348	3 537 109
0006	Sysselmesterens transporttjeneste (jf. kap. 3006)	01	Driftsutgifter	255 014 802	236 324 815	18 689 987
0009	Kulturminnetiltak (jf. kap. 3009)	01	Driftsutgifter	2 300 710	2 190 514	110 196
<i>Sum utgiftsført i Svalbardregnskapet</i>				350 828 969	328 491 677	22 337 292
Inntektskapittel i Svalbardregnskapet	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2023	Merinntekt og mindrentekt (-)
3005	Sysselmesteren (jf. kap. 0005)	01	Diverse inntekter	300000	804 518	504 518
3005	Sysselmesteren (jf. kap. 0005)	02	Refusjonar m.v.	3000000	5 275 125	2 275 125
3006	Sysselmesterens transporttjeneste (jf. kap. 0006)	01	Diverse inntekter		1 189 239	1 189 239
3006	Sysselmesterens transporttjeneste (jf. kap. 0006)	02	Refusjonar frå det offentlege	500000	1 424 198	924 198
<i>Sum inntektsført i Svalbardregnskapet</i>				3800000	8 693 080	4 893 080
<i>Sum netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport) til Svalbardregnskapet</i>					319 798 597	

Note C del II Spesifisering av netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport) til Svalbardregnskapet etter art

	2023	2022
Driftsinntekter rapportert til Svalbardregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer	903 163	910 779
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
Salgs- og leieinntekter	7 449 172	6 758 625
Andre inntekter	311 620	73 810
<i>Sum inntekter fra drift</i>	8 663 955	7 743 214
Driftsutgifter rapportert til Svalbardregnskapet		
Utbetalinger til lønn	50 647 463	50 721 673
Andre utbetalinger til drift	273 218 137	267 345 156
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	323 865 600	318 066 828
Netto rapporterte driftsutgifter	315 201 645	310 323 614
Investerings- og finansinntekter rapportert til Svalbardregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter		
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til Svalbardregnskapet		
Utbetaling til investeringer	4 596 952	6 440 953
Utbetaling til kjøp av aksjer		
Utbetaling av finansutgifter		
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	4 596 952	6 440 953
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	4 596 952	6 440 953
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til Svalbardregnskapet		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.		
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til Svalbardregnskapet</i>	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra Svalbardregnskapet		
Utbetalinger av tilskudd og stønader		
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra Svalbardregnskapet</i>		0
Sum netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport) til Svalbardregnskapet etter art	319 798 597	316 764 567

Note D Forklaring av samlet tildeling utgifter,

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildeling	Samlet tildeling
900501	4 364 155	89 149 302	93 513 457
900601	8 140 531	246 874 271	255 014 802
900901	15 689	2 285 021	2 300 710

Note E Svalbardregnskapet - Forklaring til brukte fullmakter og beregning av

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger( )	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
900 501		3 537 109	-1 673 323	1 863 786	2 275 125			4 138 912	4 457 465	4 138 912
900 601		18 689 987		18 689 987	924 198			19 614 185	12 343 714	12 343 714
900 901		110 196		110 196	0			110 196	114 251	110 196

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter:

I h.h.t. Svalbardbudsjettet kap IV Merinntektsfullmakten og tildelingsbrev for 2023 kan Sysselmasteren på Svalbard overskride bevilgningene under

1. kap. 5, post 02, tilsvarende inntekter utover vedtatt budsjett kap. 3005, post 02. (Inntekter som overstiger 3.000.000)
2. kap. 6, post 01, tilsvarende inntekter utover vedtatt budsjett kap. 3006, post 02 (Inntekter som overstiger 500.000)
3. kap. 9, post 01, tilsvarende inntekter utover vedtatt budsjett kap. 3009, post 01. (Inntekter som overstiger 0)

Mulig overførbart beløp:

Sysselmasteren på Svalbard har ubrukt bevilgning på kr. 1.863.786 på kapittel/post 900501, og merinntekter på kapittel/post 300502 som overstiger kr. 3.000.000, med kr. 2.275.125. Dette er under grensen på 5%, og det søkes derfor om overføring av kr. 4.138.912 til neste budsjettår.

Sysselmasteren på Svalbard har ubrukt bevilgning på kr 18.689.987. på kapittel/post 900601, og merinntekter på kapittel/post 300602 på kr 924.198. Dette er over grensen på 5%, og det søkes derfor om overføring av maks inntill 5%, kr. 12.343.714 til neste budsjettår.

Sysselmasteren på Svalbard har ubrukt bevilgning på kr 110.196 på kapittel/post 900901. Dette er under grensen på 5%, og det søkes om overføring av dette beløpet til neste budsjettår.

Forklaring til avgitt budsjettfullmakt:

Sysselmasteren på Svalbard har avgitt en fullmakt til Politidirektoratet (POD) på kr. 3.000.000,-. Politidirektoratet har brukt kr. 1.673.323,-, dette inkluderer en feilpostering i POD på kr. 134.058,-

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2023

	Note	2023	2022
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	903 163	973 579
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	7 449 172	6 758 625
Andre innbetalinger	1	311 620	73 810
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		8 663 955	7 806 014
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	51 147 463	50 721 673
Andre utbetalinger til drift	3	273 519 137	267 787 351
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		324 666 600	318 509 023
Netto rapporterte driftsutgifter		316 002 645	310 703 009
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	4 596 952	6 440 953
Utbetaling til kjøp av aksjer	5, 8 del B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		4 596 952	6 440 953
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		4 596 952	6 440 953
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten*			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	20 000	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		20 000	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten*			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler **			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		85 696	70 553
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		0	0
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		23 461	16 711
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-62 235	-53 842
Netto rapportert til bevilgnings- og kapitalregnskapet		320 517 362	317 090 120
Oversikt over mellomværende med statskassen ***			
Eiendeler og gjeld		2023	2022
Fordringer på ansatte		0	0
Andre kortsiktige fordringer		8 580	660
Kontanter		19 545	18 625
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-1 400 667	-1 457 775
Skyldige offentlige avgifter		0	0
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse****		-712 896	-1 061 311
Mottatte forskuddsbetalinger		-280	-10 120
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)		16 646	13 164
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger		-20 436	-125
Sum mellomværende med statskassen	8	-2 089 508	-2 496 882

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Gebyr for søknadsbehandling	0	62 800
Andre gebyrinntekter	28 100	0
Passgebyr	234 860	275 080
Våpengebyr	640 203	635 699
Sum innbetalinger fra gebyrer	903 163	973 579
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekt varer, utenfor avgiftsområdet	532 101	-298 178
Salgsinntekt tjenester, utenfor avgiftsområdet	20 370	17 820
Eksterne refusjonsinntekter (for eksempel bidragsforskning)	4 283 264	6 039 494
Inntekter fartøy	1 189 239	0
Refusjoner fartøy	1 424 198	999 489
Sum salgs- og leieinnbetalinger	7 449 172	6 758 625
<i>Andre innbetalinger</i>		
Salgssum anleggsmidler, unntatt avgiftsplikt	261 000	0
Salg av utrangert materiell, avgiftsfritt	50 620	73 810
Sum andre innbetalinger	311 620	73 810
Sum innbetalinger fra drift	8 663 955	7 806 014

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2023	31.12.2022
Lønn	46 545 016	46 382 398
Arbeidsgiveravgift	0	0
Pensjonsutgifter*	3 861 397	3 250 703
Sykepenges og andre refusjoner (-)	-416 962	0
Andre ytelser	1 158 013	1 088 572
Sum utbetalinger til lønn	51 147 463	50 721 673

Antall utførte årsverk:

52

55

* Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2023 12 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2023 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2022 utgjorde premiesatsen 12 prosent.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2023	31.12.2022
Husleie	21 946 339	20 315 948
Vedlikehold egne bygg og anlegg	134 644	113 062
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	2 489 011	1 295 517
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	6 485	172 298
Mindre utstyrsanskaffelser	1 013 460	2 618 350
Leie av maskiner, inventar og lignende	194 867 773	184 325 606
Kjøp av konsulent tjenester	1 946 190	1 874 277
Kjøp av andre fremmede tjenester	3 876 795	1 173 179
Reiser og diett	2 613 794	2 559 476
Øvrige driftsutgifter	44 624 646	53 339 639
Sum andre utbetalinger til drift	273 519 137	267 787 351

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Inntekter fra eiendeler i selskap m.m	0	0
Salgssum ved realisasjon av verdipapirer	0	0
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	0
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	0

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	1 114 277
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	2 488 193	1 882 466
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	2 108 759	3 444 210
Sum utbetaling til investeringer	4 596 952	6 440 953

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2023	31.12.2022
Tilfeldige og andre inntekter (Statskonto 530929)	20 000	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	20 000	0

Note 6 Driftsinntekter krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter

	31.12.2022	31.12.2021
Sum driftsinntekter krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter	0	0

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2023	31.12.2022
Tilskudd til kommuner	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2023	31.12.2023	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	8 580	8 580	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	19 545	19 545	0
Sum	28 125	28 125	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-1 458 044	0	-1 458 044
Skyldig skattetrekk	-1 400 667	-1 400 667	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-3 665	-716 966	713 301
Sum	-2 862 376	-2 117 633	-744 744
Sum	-2 834 251	-2 089 508	-744 744

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 9 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selsk	Balanseført verdi i regnskap*
<i>Aksjer</i>							
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							
Balanseført verdi 31.12.2023							